ФИЛФАКА САГУ

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ,
МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 67 (1587) | 3 апрель, 1960 йил, якшанба | Баҳоси 20 тийин.

Н. С. Хрушчев Бордо шаҳрида. Суратда: учрашув пайти.

ТАСС махсус фотомухбири В. Соболев фотоси.

Н. С. ХРУШЧЕВНИНГ ФРАНЦИЯ КАСАБА СОЮЗ ВАКИЛЛАРИ БИЛАН УЧРАШУВИ

ПАРИЖ, 1 апрель. (ТАСС). Н .С. Хрушчев 31 мартда Франция касаба союзларининг вакиллари билан дўстона учрашув ўтказди. Касаба союзларининг вакиллари Совет ҳукуматининг бошлиғи тўхтаган Кэ д' Орсэдаги резиденциясига келдилар. Бу учрашувда мамлакатдаги турли касаба союзларини ўз ичига олган касаба союз ҳаракати арбобларидан 75 киши ҳозир бўлди.

Учрашувда Н. С. Хрушчевнинг баёноти Франция касаба союз вакилларига тарқатилди.

Баёнотда бундай дейилади: Француз ишчилари билан рус ишчилари ўртасида кўпдан бери анъанали дўстона алоқалар давом этиб келмоқда. Бу дўстона алоқалар Улуғ Октябрь социалистик революциясидан кейин алоҳида куч билан ўзини кўрсатди.

Баёнотда тинчлик ва халқлар хавфсизлиги учун курашда Совет Иттифоқига, совет халқига ҳамма вақт таяниш мумкин эканлиги кўрсатилади, шунингдек тинчлик учун, урушга қарши курашда француз халқи муносиб ўрин олиб келди ва ҳозир ҳам муносиб ўрин олиб турибди.

Баёнотда яна бундай дейилади: Совет Иттифоқи тинчлик манфаатини кўзлаб жуда кўп чора-тадбирлар кўрганлиги яхши ниятли кишиларнинг ҳаммасига яхши маълум. Ҳозирги вақтда Совет ҳукумати энг радикал қадам қўйишни таклиф қилаётир: Тўрт йил ичида ҳамма давлатлар батамом ва ёппасига қуролсизланишни қаттиқ халқаро контроль остида амалга оширсинлар, уруш олиб боришнинг моддий воситалари давлатлар қўлида қолмасин, деб таклиф қилаётирмиз.

Батамом ва ёппасига қуролсизланиш Европа халқларини уруш хавфидан абадий халос қилган бўлур эди.

Иккинчи жаҳон урушининг қолдиқларини тугатиш, Германия билан сулҳ шартномаси тузиш масаласи — кечиктириб бўлмайдиган яна бир халқаро проблемадир. Бундан 15 йил муқаддам тугаган урушнинг қолдиқларини аллақачон тугатиш ва шу урушда қатнашган давлатлар ўртасида тинч муносабатлар, уруш қилиш сиёсатидан батамом воз кечишга ва тинч-тотув яшаш принципига асосланган муносабатлар ўрнатиш пайти аллақачон келди.

Мустаҳкам тинчлик ўрнатиш, зўр бериб қуролланишни тугатиш меҳнаткашларнинг аҳволини анча яхшилашга ёрдам берган бўлур эди.

Сўнгра баёнотда совет жамияти системасида касаба союзларининг аҳволи тўғрисида гапирилади ва касаба союзлари СССР даги хўжалик, маданий ва ижтимоий фаолият соҳасида муҳим ўрин тутганликлари таъкидланади.

Баёнотда айтилади: Ким тинчлик бўлишидан энг кўп манфаатдор? Ишчилар ва деҳқонлар. Улар ер юзида моддий бойликларни яратмоқдалар. Уруш улар қўли билан яратилган ҳамма бойликларни йўқ қилиш хавфини туғдирмоқда. Шунинг учун ҳам ишчилар синфи тинчликни ҳимоя қилиш йўлида курашаётган халқаро ҳаракатнинг ядроси ва ҳаракатлантирувчи кучидир.

Баёнотда айтиладики, одамнинг одамни эксплуатация қилишини тугатишгина эмас, балки инсониятни урушлардан қутқаришдан иборат тарихий вазифа ҳам ишчилар синфининг зиммасига юкланган.

Социализм идеялари, деб таъкидланади баёнотда, мажбуран экспорт қилишга муҳтож эмас. Бусиз ҳам социализм идеялари бутун дунёга эркин равишда ва тез ёйилмоқда, миллион-миллион одамларнинг онгидан капитализм идеяларини сиқиб чиқармоқда.

Баёнотнинг охирида Франция ишчилар синфи билан Совет Иттифоқи ишчилар синфи ўртасидаги алоқалар тағин ҳам кенгроқ тус олади ва мамлакатларимизнинг бир-бирларини яхшироқ тушуниб олишларига ёрдам беради, деб ишонч билдирилади.

Н. С. Хрушчев учрашув давомида касаба союз арбоблари билан суҳбатлашди.

Совет ҳукуматининг бошлиғи шу ерда ҳозир бўлган кишиларга мурожаат қилиб, бундай деди: Аввало бу ерда давлатимиз шаънига, ишчилар синфимиз шаънига айтилган яхши ва самимий сўзлар учун сизларга ташаккур билдиришни истайман.

Ҳозир Совет Иттифоқида давлат ҳаётининг ва ижтимоий ҳаётнинг ҳамма соҳаларида катта иқтисодий ва сиёсий юксалиш рўй бермоқда. Экономикамиз ҳозир бизни қувонтириб турибди .Планларимиз жуда катта ва бу планлар бажарилибгина қолмасдан, шу билан бирга ошириб ҳам бажарилмоқда. Совет мамлакатининг қишлоқ хўжалиги ҳам ҳозир ғоят юксалмоқда. Биз бу етти йилликда аҳоли жон бошига сут ва гўшт етиштириш жиҳатидан Қўшма Штатларга етиб олишимизга аминмиз — мен буғдой, ёки, масалан, сариғ мой етиштириш тўғрисида гапириб ҳам турмайман — бу маҳсулотларни етиштиришда биз Қўшма Штатлар эришган даражадан ҳозирданоқ ўзиб кетдик.

Совет Иттифоқи Қўшма Штатлар билан тинч мусобақада энг юксак даражада тараққий этган ана шу капиталистик мамлакатдан ўзиб кетишни ва шу тариқа социалистик тузумнинг ҳамма афзалликларини кўрсатишни ўз олдига вазифа қилиб қўйди. Биз шундай қиламиз, албатта, ва Қўшма Штатларга етиб олибгина қолмасдан улардан ўзиб ҳам кетамиз, бунга ишона беринглар.

Ҳозир биз экономикамизни ривожлантиришнинг тахминан 20 йилга мўлжалланган планини ишлаб чиқмоқдамиз. Аҳоли жон бошига ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг миқдори жиҳатидан биз 20 йил ичида Америка Қўшма Штатларидан икки баравардан зиёдроқ ошиб кетамиз, деб мўлжаллаб турибмиз.

Бу йил биз ишчиларни 8 соатлик иш кунидан 7 соатлик иш кунига, шахтёрларни, металлургларни ва ишлаб чиқариш шароити қийин бўлган бошқа бир қанча касблардаги ишчиларни эса 6 соатлик иш кунига ўтказишни тугаллаймиз. Бизнинг етти йиллик планимизга кўра, 1964 йилда 7 соатлик иш кунидан 6 соатлик иш кунига ўтишга киришамиз, шахтёрлар, металлурглар ва ишлаб чиқариш шароити шуларникига ўхшаш бошқа касблардаги ишчилар эса 5 соатлик иш кунига ўтказилади.

Совет кишилари, деб таъкидлади Н. С. Хрушчев, капиталистик мамлакатлар билан мусобақа қилишга, имкониятлардан яхшироқ фойдаланиш намунасини кўрсатиб беришга тайёрдирлар. Совет Иттифоқининг ишчилар синфи нималарга қодир эканлигини кўрсатишга тайёрдирлар. Бизнинг мамлакатимиз ўз халқига тағин ҳам яхшироқ ишлаб чиқариш шароитини, мамлакатимиз халқларига энг юқори иш ҳақи олишни, энг юксак турмуш даражасини, маданий ривожланишнинг энг юксак даражасини таъминлаб беради.

Н. С. Хрушчев сўзини давом эттириб бундай деди: Ҳозирги вақтда Совет Иттифоқида давлатимизни бошқаришда социалистик демократияни янада ривожлантириш соҳасида катта иш қилинмоқда. Давлат бажариб келган бир қанча функцияларни касаба союзлари қўлига ўтказмоқдамиз. Масалан, физкультура масалаларини олиб кўринг. Яқиндагина бизда физкультура ва спорт масалалари билан шуғулланувчи давлат комитети бор эди. Биз бу ишларни касаба союзлари ва бошқа жамоат ташкилотлари қўлига топширдик. Санаторийларни ва дам олиш уйларини ҳам ҳозир биз касаба союзлари қўлига топширмоқдамиз.

Сўнгра, Н. С. Хрушчев Совет Иттифоқида маориф ишларининг қўйилиши тўғрисидаги масалага ўтади.

Совет Иттифоқида, дейди Н. С. Хрушчев, ҳамма болалар текин ўқитилади. Яна бунинг устига давлат олий ва ўрта махсус ўқув юртларида ўқиётганларга стипендия ҳам бериб турибди. Интернат мактаблар тобора кўпаймоқда ва ривожланмоқда. Илгариги вақтларда фақат аристократлар ва буржуазиягина ўз болаларини интернатларга, пансионларга бериб ўқитар эдилар. Совет Иттифоқида ишчилар ва деҳқонлар, ҳамма меҳнаткашлар бу имкониятлардан фойдаланадилар.

Биз Совет Иттифоқида халқ маорифини ривожлантиришда эришилган даража билан фахрланамиз. Ишчилар синфи ҳокимиятни ўз қўлига олди, мана энди биз совет социалистик давлати маориф масалаларида жаҳонда биринчи ўринни олиб турибмиз. Ер йўлдошини осмонга учирдик. Совет халқи бу билан бизнинг тузумимизда қандай имкониятлар борлигини, ишчилар синфи, меҳнаткаш деҳқонлар нималарга қодир эканлигини яққол кўрсатди!

Бизнинг мамлакатимизда ишлар яхши бораётир, дўстлар. Биз, деб сўзини давом эттиради Н. С. Хрушчев, келажакка дадил бўлиб қарамоқдамиз. Биз тинчликни истаймиз, тинч-тотув яшашни истаймиз ва тузумимизнинг устунлигига аминмиз.

Биз туғилишимиз биланоқ капиталистик мамлакатлар бизга дарра уриб, таълим бера бошладилар. Французлар ўз қўшинларини Одессага туширдилар, инглизлар ўз қўшинларини Мурманскка туширдилар, американликлар ва японлар Владивостокка қўшин туширдилар, немислар ва поляк шляхталари Украинага бостириб кирдилар. Чор генераллари мамлакат ичида қўзғолон кўтардилар. Бизни ҳамма ёқдан қисиб келдилар, қандай қилиб оёқда туришимизни синадилар. Бу синовдан биз ютиб чиқдик. Қаддимизни ростлаб олиб, атакаларнинг ҳаммасини даф қилдик. Иккинчи жаҳон урушининг оқибати нима бўлганлиги ҳам ўзларингизга маълум.

Ҳозир биз ўсиб вояга етдик. Ҳар қандай томондан бўладиган таҳдиднинг ҳеч бириддан қўрқмаймиз.

Лекин, деб таъкидлади Н. С. Хрушчев, совет кишилари тинчликни истайдилар. Хўжаликни социалистик негизда ривожлантиришда кўрсатаётган ибратимиз билан, коммунизм қураётганлигимиз билан биз капиталистик дунёнинг таъбини жуда хира қила берамиз, албатта. Лекин биз совет кишиларининг энг қисқа иш кунига эга бўлаётганликлари, энг юқори иш ҳақи олаётганликлари, энг яхши квартира шароитига эга бўлаётганликлари, аҳолига маданий хизмат кўрсатишни жуда яхшилаётганлигимиз билан капиталистларнинг таъбини хира қила берамиз. Қани, капиталистлар ҳам ўз ишчиларига шундай шароит яратиб берсинларчи.

Биз мусобақа қилиша берсак, меҳнаткаш кишиларнинг ўзлари капитализм яхшими, ёки коммунизм яхшими эканлиги ҳақида хулоса чиқариб оладилар. Буни биз, Совет Иттифоқи эмас, балки ҳар бир мамлакатдаги халқнинг ўзи ҳал қила беради. Тинч-тотув яшаш сиёсатининг ўзи мана шу, бошқа мамлакатларнинг ички ишларига аралашмаслик сиёсатининг ўзи мана шу.

Н. С. Хрушчев ўз сўзининг охирида ҳамманинг қарсаклари остида қуйидагиларни айтади: Совет чегаралари дўстлар учун очиқ, марҳамат қилиб меҳмон бўлиб келсинлар, лекин қуролсиз келишсин, холос. Халқларимизнинг барча яхши одатлари билан яхши меҳмонни нонтуз кўтариб чиқиб кутиб оламиз, лекин бизга ўз қуроллари билан келмоқчи бўлганлар билан эса, ўзларига яраша муомала қиламиз, албатта.

Шундан кейин Н. С. Хрушчев Франция касаба союзлари вакилларининг саволларига жавоб қайтаради.

Н. С. Хрушчев сўзининг охирида бундай деди: Азиз дўстлар, шу суҳбат учун сизларга ташаккур изҳор қилишга ижозат бергайсиз. Мен сизлар билан учрашганлигимдан жуда хурсандман. Франция билан Совет Иттифоқи ўртасида тобора кўпроқ алоқа бўлишини, мамлакатларимиз касаба союзлари ўртасида доимий алоқа ва муносабатлар кенг йўлга қўйилишини истаганлигимни изҳор қиламан.

Бизнинг касаба союзларимиздан қўрқмангиз. Совет касаба союзларининг аъзолари сизлардан, коммунист бўлишни истамаган кишиларни коммунист бўлишни талаб қилмайдилар. Бизнинг вакилларимиз сизлар билан учрашишдан, сизларга келишдан қўрқмайдилар. Улар касаба союзларингизнинг қандай бўлишидан, қайси партиялар вакилларининг уларга бошчилик қилишидан қатъий назар, касаба союз аъзоларингиз билан бажонидил учрашадилар. Сизлар бизни ўзимиз танлаб олган коммунистик йўлдан четга чиқарасизлар, деб қўрқиб турмаймиз.

Биз нечоғлик кўп учрашиб турсак, бир-биримизни шунчалик яхши тушунамиз. Бу эса халқларимиз ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлашга, тинчликни мустаҳкамлашга ёрдам беради. Социал тузум масалалари эса ҳар бир мамлакатнинг ички ишидир. Биз сизларнинг ички ишларингизга аралашишни истамаймиз ва бирор кимсанинг ишимизга аралашувини ҳам сира хуш кўрмаймиз.

Менинг фикримча, ана шундай шароитда дўст бўла оламиз ва тинчликни ҳамда халқлар хавфсизлигини мустаҳкамлай оламиз.

Н. С. ХРУШЧЕВ ва Ш. де Голлнинг музокаралари

ПАРИЖ, 1 апрель. (ТАСС). СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчев ва Франция Республикаси Президенти генерал де Голль бугун эрталаб Президентнинг шаҳар атрофидаги, Париж яқинидаги Рамбуйе резиденциясида музокаралар олиб бордилар.

Куннинг иккинчи ярмида нонуштадан кейин музокаралар яна бошланди. Кейинчалик музокараларда қатнашиш учун СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари А. Н. Косигин ва Франция Республикасининг Бош министри Мишель Дебре Рамбуйега келдилар.

ФАН СОҲАСИДА СОВЕТ-ФРАНЦУЗ ҲАМКОРЛИГИ МАСАЛАЛАРИ ЮЗАСИДАН МУЗОКАРАЛАР

ПАРИЖ, 1 апрель. (ТАСС). Бугун Парижда фан соҳасидаги Совет-француз ҳамкорлиги масалалари юзасидан музокаралар давом эттирилди.

Музокаралар ҳамжиҳатлик ва ҳамкорлик руҳида ўтди. Музокаралар давомида совет-француз илмий ҳамкорлигининг, жумладан атом энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланиш соҳасида жиддий суратда кенгайтирилишини кўзда тутадиган тадбирлар асосан келишиб олинди.

Н. С. ХРУШЧЕВ ВЕРСАЛНИ БОРИБ КЎРДИ

ПАРИЖ, 2 апрель. (ТАСС). Н. С. Хрушчевнинг Францияда бўлишининг охирги кунидан олдинги куни Версалга бориш билан бошланди. Бу ерда совет меҳмонлари сарой ва парк билан танишадилар. Совет ҳукумати бошлиғига Франция давлат министрлари Андрэ Мальро ва Роже Фрэ ҳамроҳ бўлиб бордилар.

Н. С .Хрушчевнинг қадимий Версаль музейи ва паркини бориб кўриши Франция телевидениеси орқали олиб кўрсатилади.

Н. С. ХРУШЧЕВ РАМБУЙЕГА ҚАЙТИБ КЕЛДИ

ПАРИЖ, 2 апрель. (ТАСС). Совет ҳукуматининг бошлиғи Н. С. Хрушчев Версаль саройи ва паркини бориб кўрганидан кейин, Москва вақти билан соат 13 дан 33 минут ўтганида, Рамбуйега жўнаб кетди. Бу ерда куннинг иккинчи ярмида СССР Министрлар Советининг Раиси билан Франция Республикасининг Президенти ўртасида музокаралар яна давом эттирилади.

Н. С. ХРУШЧЕВНИНГ ЮНЕСКО бош директори В. Веронезега мактуби

ПАРИЖ, 1 апрель. (ТАСС). Бугун ЮНЕСКО ҳузуридаги СССРнинг доимий вакили А. Г. Кулаженков ЮНЕСКО бош директори В. Веронезе ҳузурида бўлди ва унга СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчевнинг қуйидаги мазмунли мактубини топширди:

«Бош директор жаноблари.

ЮНЕСКО ҳузуридаги СССРнинг доимий вакили менга Сизнинг Париждаги ЮНЕСКО жойлашган ерни келиб кўришга лутфан қилган таклифингизни топширди. Францияга бу гал қилган визитим вақтида Сизнинг таклифингиздан фойдалана олмаганлигим учун жуда афсусланаман.

Шу билан бир вақтда бу фурсатдан фойдаланиб, мен тинчликни мустаҳкамлашга ва турли социал системадаги давлатларнинг тинч-тотув яшаш принципларини амалга оширишга, ҳамма мамлакатлар ўртасида чинакам ҳамкорликни маориф, фан ва маданият соҳаларида ҳеч қандай камситишсиз ривожлантириши лозим бўлган ЮНЕСКО фаолиятига муваффақиятлар тилашни истар эдим. Бизнинг фикримизча, худди шу нарса ташкилот ишидаги асосий масала бўлиши керак. Маълумки, ЮНЕСКО ўз аъзолари бўлган барча давлатларнинг манфаатларини кузатиб иш кўрадиган бўлса, тинчлик йўлидаги ўз фаолиятида муваффақиятларга эриша олади, чинакам универсал халқаро ташкилотга айланади.

Бош директор жаноблари, Сизга самимий ҳурмат-эҳтиром билан

Н. ХРУШЧЕВ.
СССР Министрлар Советининг Раиси»

А. И. Микоян Ироқ Республикасига боради

1960 йил 10 апрелда биринчи совет саноат виставкаси очилиши муносабати билан СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари А. И. Микоян 8 апрелда самолётда Бағдодга келади.

А. И. Микоян ўзининг Ироқда бўлиши вақтида Ироқ Республикасининг меҳмони бўлиб туради.

Ҳеч шубҳа йўқки, бу визит А. И. Микоянга Ироқ Республикасининг бош министри, генерал-майор Абдил Карим Қосим жаноб олийлари билан, шунингдек Ироқ ҳукуматининг министрлари билан турли масалалар юзасидан фикр айрибошлаш учун қулай имконият вужудга келтиради. Бу эса, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Ироқ Республикаси ўртасидаги дўстона муносабатларни мустаҳкамлашга ёрдам беради. Озод ва дўст мамлакат — Ироққа қилинадиган бу визит А. И. Микоянга Ироқ Республикасида тараққиётнинг турли соҳалари билан шахсан танишмоқ учун ҳам қулай имконият вужудга келтиради.

Маккажўхори экишни тез ва сифатли ўтказайлик

— Озиқли от ҳоримайди, деганлари шу-да, биродар, — дейди хурсанд бўлиб Ғафур Қоражонов, — сигирларимизни қаранг, сағрини ялтирайди, соғиб сутини тамомлай олмайсиз. Бўрдоқига қўйган молларимизни айтмайсизми, ҳар соат, ҳар минутда этига-эт қўшилаяпти. Нега дейсизми? Ем-хашагимиз сероб, тоғ-тоғ бўлиб, уюлиб ётибди. Маккажўхоридан босилган силосимизнинг таги кўринмайди, молларнинг оғзи кўкка етгунча етиб ортиб қолади. Маккажўхори — гўшт, сут, тухум экан, ҳа, биз уни ўз тажрибамизда синаб кўрдик.

Калинин районидаги Карл Маркс номли колхоз сут-товар фермасининг мудири Ғафур аканинг бу сўзлари эндиликда ҳеч биримизга сир эмас. Ҳақиқатан ҳам бир вақтлари ўгай экинлар қатори суриб чиқарилган маккажўхори эндиликда чорва молларининг энг тўйимли, ширали озуқаси сифатида севиб экилаяпти. Илғорларнинг тажрибаси, агротехника ютуқларидан фойдаланиб, парвариш ишларини сифатли ўтказаётган хўжаликлар ҳар йили бу қимматбаҳо экиндан мўл-кўл силос бостирмоқдалар. Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел», Янгийўл районидаги Сталин номли, Оржоникидзе районидаги Ленин номли колхозларнинг чорвачиликни ривожлантириш соҳасида эришаётган ютуқлари боиси ҳам ана шунда!

Бу йил областимиз меҳнаткашлари зиммасига катта масъулиятли вазифалар юклатилди. КПСС Марказий Комитети декабрь Пленуми қарорларига амалий иш билан жавоб беришга аҳд қилган қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари пахта ва бошқа экинлар ҳосилдорлигини кескин ошириш билан бирга мамлакатга 30 минг тонна гўшт, 50 минг тонна сут топшириш мажбуриятини олдилар. Бу соҳада дастлабки қадам қўйилди. Областимиз давлатга гўшт топшириш ярим йиллик планини бажарди. Лекин гўшт, сут етиштиришни кўпайтириш соҳасида ҳали олдимизда катта вазифалар турибди. Бу вазифаларни муваффақиятли бажариш биринчи навбатда ем-хашак базасининг мустаҳкамланишига боғлиқ. Жўхорикорларнинг область кенгашида бу соҳада қатор тадбирлар белгиланди. План бўйича 35759 гектар ерга маккажўхори экилиши лозим. Ҳар гектар ердан 500 центнердан кўкпоя олиб, жами 600 минг тонна силос бостириш мажбурияти олинди.

Илғор колхоз, совхоз ва районлар ана шу юксак мажбуриятнинг бажарилишига муносиб ҳисса қўшиш мақсадида экишни пухта тайёргарлик билан бошлаб, кундан-кунга қизитмоқдалар. Бекобод районидаги Дзержинский номли колхозда бу иш айниқса яхши ташкил этилган. Колхозда 180 гектар ерга квадрат-уялаб маккажўхори экиш планлаштирилган эди. Ер ва техника, кадрлар пухта тайёрлаб қўйилганлиги туфайли ҳозиргача 100 гектарга яқин ерга маккажўхори экилди. Коммунист Абдусаттор Отақўзиев бошлиқ жўхорикор бригада экишда айниқса юқори кўрсаткичларга эришмоқда. Шунингдек Янгийўл районидаги Ленин номли, Сталин номли, Гулистон районидаги Ленин номли, «Красная заря», Карл Маркс номли колхозларда ҳам квадрат-уялаб маккажўхори экиш муваффақиятли бормоқда.

Афсуски, ҳамма колхоз ва совхозларда ҳам маккажўхори экиш авж олдириб юборилмаган. Юқори Чирчиқ, Калинин, Қуйи Чирчиқ районлари, Олмалиқ ва Оҳангарон шаҳарларига қарашли хўжаликларда ғанимат фурсат бой берилмоқда, маккажўхори экиш ишлари деярлик бошланмаган. 31 мартгача бўлган маълумотга қараганда областимиз бўйича эндигина 1385 гектар ерга маккажўхори экилибди. Бўка районидаги Карл Маркс номли колхозда ҳалигача маккажўхори етиштирувчи бригада тузилмаган, Ленин номли колхозда эса экиш агротехникаси бузилмоқда.

Областимиз далаларида чигит экишни оммавий бошлаб юборгунга қадар маккажўхорини тез ва сифатли экиб туғаллашимиз лозим. Акс ҳолда маккажўхори экиш билан чигит экиш ишлари бир вақтга тўғри келиб қолиб, экиш муддати анча чўзилиб кетиши мумкин.

Маккажўхорини тез ва сифатли экиб олиш учун барча имкониятларга эгамиз. Шундай экан, хотиржамлик, ўзибўларчилик кайфиятларига барҳам берайлик. Мамлакатимизнинг донгдор жўхорикорлари Мануковский ва Гиталовларнинг иш тажрибалари маккажўхорини квадрат-уялаб экиш, уни икки томонлама парвариш қилиш соҳасида катта ютуқларни қўлга киритиш мумкинлигини кўрсатади. Бундай ташаббускорлар сафи бизда ҳам кенгайиб бориши лозим. Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозининг Ли, Гулистон районидаги Сталин номли колхознинг Эргашев, Янгийўл районидаги Сталин номли колхознинг Абдуллаев, Бўка районидаги Вильямс номли колхознинг Холмуҳамедов ўртоқлар бошлиқ маккажўхорикор бригадалари эришаётган ютуқларнинг сири ҳам шунда. Улар маккажўхорига энг яхши ер ажратадилар, квадрат-уялаб экадилар. Ўсиш даврида унинг талабига қараб ўғит солиб, озиқлантирадилар, вақтида суғориб, ёввойи ўтлардан тозалаб турадилар. Вазифа ана шу илғорларнинг тажрибасини муттасил амалга ошириб боришдан иборат. Область колхозларида 16 минг 700 гектар ерга квадрат-уялаб маккажўхори экиш планлаштирилган. Колхоз раҳбарлари бу планнинг сўзсиз бажарилишини таъминлашга мажбурдирлар. Квадратларнинг аниқ чиқишига эришиш муҳим аҳамиятга эга. Аниқ квадратлар ҳосил қилинса, ундан кейинги бутун ишларни механизация ёрдамида бажариш мумкин бўлади. Эртаги маккажўхори қанчалик тез ва сифатли экиб олинса, иккинчи марта маккажўхори экиш шунчалик тез бўлади.

Район партия, совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органлари, колхоз ва совхозлар ишни ҳамма ерда уюшқоқлик билан ташкил этиб, маккажўхори экишни қисқа муддатда тез ва сифатли тамомлаш учун бутун куч ва воситаларни сафарбар этишлари керак.

Ҳурмат тахтаси

Давлатга гўшт сотиш йиллик планини бажарганликлари учун **область Ҳурмат тахтаси**га ёзиладилар:

Сирдарё райони (район партия комитетининг секретари **И. Каримов,** район ижроия комитетининг раиси **А. Аҳмедов,** район қишлоқ хўжалик инспекциясининг бошлиғи **М. Мирсоатов,** комсомол комитетининг секретари **А. Ғаниев** ўртоқлар).

Оққўрғон районидаги «Озод» колхози (раиси **Б. Раҳмонова,** партия ташкилотининг секретари **И. Содиқов,** комсомол комитетининг секретари **Х. Худойқулов,** ферма мудири **М. Хван** ўртоқлар).

Қуйи Чирчиқ райони (район партия комитетининг секретари **И. Сотиболдиев,** район ижроия комитетининг раиси **И. А. Ли,** қишлоқ хўжалик инспекциясининг бошлиғи **В. З. Азизов,** комсомол комитетининг секретари **Т. Исломов** ўртоқлар). Бу район давлатга тухум сотиш йиллик планини бажарган.

Олмалиқ—металлурглар ва бинокорлар шаҳри

Республикамиздаги ёш социалистик шаҳарлардан ҳисобланган Олмалиқ етти йилликнинг охирига бориб, рангли металлургиянинг йирик марказларидан бири бўлиб қолади. Шунинг учун ҳам бу ерда саноат объекти ва турар-жой бинолари қурилишлари жадал суръатлар билан олиб борилмоқда. Ёш шаҳарда барча қулайликларга эга бўлган турар-жой биноларининг сони ой сайин эмас, балки кун сайин ортиб бормоқда. Бинокорлар мавжуд имкониятларни ишга солиб, илғор методларни кенг қўлланиб, қисқа муддатда янги-янги кварталлар барпо қилмоқдалар. Яқиндагина ҳувиллаб ётган дашту-биёбон мутлақо таниб бўлмас даражада ўзгариб кетаётир. Қад кўтариб турган юзлаб турар-жой, ўнлаб мактаб, болалар ва маиший муассаса бинолари, кафтдек теп-текис асфальт йўллар, кўкаламзор майдон ва хиёбонлар етти йиллик топшириқларини муддатидан олдин бажаришга астойдил бел боғлаган бинокорларимиз нималарга қодир эканликларини яққол кўрсатиб турибди. Суратда: металлурглар ва бинокорлар шаҳри бўлган Олмалиқда қад кўтараётган янги кварталнинг умумий кўриниши.

А. Заблоцкий фотоси.

В. И. Ленин туғилган куннинг 90 йиллиги олдидан

В. И. ЛЕНИН ЛОНДОНДА

В. И. Ленин ва Н. К. Крупская 1902 йил апрелдан 1903 йил май ойигача Лондонда яшадилар. В. И. Ленин Лондонда «Искра» газетасига редакторлик қилди. Бу ерда В. И. Ленин раҳбарлигида РСДРПнинг II, III ва V съездлари бўлиб ўтди. Шунингдек, Ленин Лондонга бир неча марта ўша вақтда энг бой кутубхона бўлган Британия музейининг ўқиш залидан фойдаланиш учун келган эди.

В. И. Ленин ва Н. К. Крупская биринчи марта Лондонга «Искра» газетаси редакциясининг Германиядан кўчиб ўтиши муносабати билан келган эдилар. Германия полициясининг тинтуви натижасида «Искра» редакцияси Мюнхенда ўз ишини давом эттира олмади.

В. И. Ленин ва Н. К. Крупская меҳмонхонада бир ҳафта турганларидан кейин, Лондондаги ўртоқларнинг ёрдами билан Холфорд-сквер майдончасидаги 30-уйдан ўзларига икки хоналик квартира истай бошладилар. Улуғ доҳий яшаган бу районда ҳозирги кунда ҳам асосан ишчилар яшайдилар. Бу район ҳозир жуда ўзгариб кетган. Бироқ унинг ташқи кўринишидан ишчилар яшайдиган район эканлигини билиб олиш қийин эмас. Чунки бу ердаги уйлар жуда эскириб кетган. Кўчалари эса аввалгидек ифлос ва чанг босиб ётибди. Болалар ўйнайдиган махсус майдончалар бўлмаганлиги сабабли, улар тротуарларда ўйнамоқдалар. В. И. Ленин ва Н. К. Крупская яшаган уй эса иккинчи жаҳон уруши даврида немис фашистларининг бомбасидан бузилиб, йўқ бўлиб кетган.

1942 йил 22 апрелда — В. И. Ленин туғилган куни — Холфорд-сквер майдончасида Ленин яшаган уйнинг тўғрисида тантанали равишда В. И. Ленинга ўрнатилган ҳайкалнинг очилиш маросими бўлди. Лениннинг бу ҳайкали меҳнаткашларнинг ва район муниципалитетининг маблағига ўрнатилган эди. Ҳайкални очиш муносабати билан кўп минг кишилик митинг бўлиб ўтган. Ҳайкалнинг мар-мар пъедесталига «1902—1903 йиллари тўғридаги уйда В. И. Ленин яшаган» деб ёзиб қўйилган. Кейинчалик Холфорд-сквер майдончаси реконструкция қилиниши муносабати билан Лениннинг бюсти Финсбери райони муниципалитетининг биносига олиб келинган ва ҳозиргача ўша ерда турибди.

В. И. Ленин Лондонда «Искра» газетасига редакторлик қилиши, Британия музейида кўп вақт бўлиши билан бирга, ишчилар ва социал демократлар олдида тез-тез лекциялар ҳам ўқиб турар эди. «Искра» газетасини Ленин Клеркенуэлл Грин (Шарқий Лондон) майдончасига жойлашган социал демократиянинг ҳафталик органи «Джастис»нинг биносида таҳрир қилган эди. «Джастис»нинг редактори Гарри Квелч ўзининг жуда тор бўлган хонасини В. И. Ленинга иззат-икром билан бўшатиб берган. Бу кичкина хона ҳозирги кунгача сақланиб қолган. «Джастис»нинг биносига ҳозир Маркс номидаги кутубхона жойлашган. В. И. Ленин ишлаган бу хонага «Биринчи социалистик давлат бўлган СССРнинг асосчиси Ленин 1902—1903 йиллари «Искра» газетасига редакторлик қилган» деб ёзилган ёдгорлик лавҳаси ўрнатилган. Хонанинг деворига эса рамкага солинган «Искра» газетаси осиб қўйилган.

Пролетариатнинг буюк доҳиси Лондонда иккинчи марта 1903 йилнинг охирида РСДРП II съезди ўз ишини Брюсселдан Лондонга кўчириши муносабати билан келган эди. Съезднинг мажлисларидан бири В. И. Лениннинг иштирокида шаҳар марказига яқин бўлган Чарлотт Стритдаги 107-уйда жойлашган ишчилар клубида бўлади. Бу бино ҳам иккинчи жаҳон уруши йилларида бузилиб кетган.

1905 йил апрель ойида В. И. Ленин яна Лондонга келади. Большевикларнинг ташаббуси билан Лондонда РСДРПнинг III съезди бўлиб ўтади. Съезд давом этаётган вақтда Ленин Холфорд-скверга яқин бўлган Перси Серкус майдончасидаги 16-уйда яшайди.

1905 йили Ленин Лондонда III съезднинг большевик делегатлари билан Сент Джон Стрит кўчасига жойлашган пивохонада кенгаш ўтказади. Пивохонанинг эгасига эса чет эллик сартарошларнинг йиғилиши бўлади, деб айтилган эди. Лекин шунга қарамасдан пивохона эгаси ҳар эҳтимолга кўра полицияга хабар қилиб қўйган эди. Агент Скотланд Ярда «сартарошлар» нима гапирар экан деб пивохонадаги жовоннинг ичига кириб олган эди. В. И. Ленин ва кенгашнинг бошқа қатнашчилари рус тилида гапирганликлари учун, машаққат чекиб сир кутиб ётган агент ҳеч нарсани тушунмайди.

1907 йил май ойида Лондонда РСДРПнинг V съезди бўлиб ўтади. Бу съезд В. И. Ленин бошлиқ большевикларнинг меньшевиклар устидан эришган ғалабасини янада мустаҳкамлайди. Съезднинг мажлислари унча катта бўлмаган «Бразерхут Черч» черковида бўлиб ўтади. Бу черков ҳам иккинчи жаҳон уруши даврида бузилиб кетган.

Афсуски, В. И. Лениннинг Лондонда бўлган жойлари Англияда нашр қилинган справочникларга киритилмаган. Лекин шунга қарамасдан Англия ишчилар синфи дунё пролетариатининг буюк доҳисининг сиймосини эсларидан чиқармаганлар ва улар пойтахтдаги Ленин бўлган жойларга тез-тез бориб турадилар.

Н. ТУРКАПЕНКО,
Лондон шаҳри.

Улуғ доҳий хотираси учун

Социалистик Чирчиқ шаҳрида В. И. Ленин туғилган куннинг 90 йиллигини нишонлашга катта тайёргарлик кўрилмоқда. Ҳозир шаҳарнинг серқатнов жойи Навоий номли кинотеатр биноси билан кимёгарлар маданият саройи ўртасига улуғ доҳий хотираси учун катта ҳайкал ўрнатилмоқда. Бўйи 7 метр бўлган бу ҳайкал шаҳарнинг узоқ-узоқ жойларидан ҳам кўриниб туради. Ҳайкалнинг пъедестали юқори сифатли мармардан ясалмоқда. Шу билан бирга бу ёдгорлик атрофини кўкаламзор қилиш тадбирлари ҳам кўрилмоқда.

Шаҳарнинг саноат корхоналари ва маданий муассасаларида В. И. Ленин тўғрисида тез-тез лекция ва суҳбатлар ўтказилиб турибди, фотомонтаж ва китоб виставкалари ташкил қилинмоқда. Марказий шаҳар кутубхонасида жиҳозланган фотомонтаж ва китоб виставкаси экспонатлари жуда бойдир. Улуғ инсоннинг ҳамма учун ўрнак бўладиган ҳаёт йўли ва революцион фаолияти тўғрисида тўла тасаввур берадиган фото сурат ва китоблар кутубхонага келувчиларни жуда қизиқтирмоқда. Лениннинг ёшлиги, гимназиядаги ўқиш йиллари, Швейцарияда муҳожирликда юрган вақтлари ва бошқа даврларни ҳикоя қилувчи фото суратларни китобхонлар узоқ тикилиб, томоша қиладилар.

Ж. САРИЕВ,
Т. СИХАРУЛИДЗЕ.

СЎНГГИ ПОЧТАДАН

„Бўка қалампири“

Район ижроия комитети хонасига кираверишдаги очиқ майдонча бир пасда ёш-яланглар билан гавжум бўлиб кетди.

— Ўзи нима гап, тинчликми,— деб сўради шу томонга келаётган колхозчи шеригидан.

— «Қалампир»нинг навбатдаги сони чиқибди,— жавоб берди у.

Бўка район комсомол комитети ва дружиначилар штабининг органи «Бўка қалампири» сатирик газетасининг ҳар бир сонини меҳнаткашлар қизиқиб ўқийдилар.

Навбатдаги 3-сони ҳам турли хил карикатуралар, сатирик шеърлар билан жуда қизиқарли қилиб чиқарилган эди. «Қозонга яқинлашсанг қораси юқади» сарлавҳали материалда эр-хотин Бувиниса Дўстбоева, Валентин Филиповларнинг кирдикорлари фош қилинибди. Бировнинг 700 сўмлик буюмини ўғирлаган бу текинхўрларнинг расми ҳам берилиб шармандаси чиқарилган. Шу билан бирга уларни жамоатчилик ўз тарбиясига олганлиги ҳам айтилган. Шунингдек бу сонда райондаги биринчи ошхонадаги тартибсизликлар, Мичурин номли колхозда клуб ишламасдан доим кулф ётиши танқид қилинади. РайПО раиси И. Н. Маловга ёзилган очиқ хатда эса магазинларнинг ишидаги тартибсизлик, эрта ёпиб кетиб қолиш ҳолатлари сатира остига олинади ва аҳолининг эҳтиёжини қондириш учун тунги сменада ишловчи магазин очиш керак, деган масала ўртага қўйилган.

Сатирик деворий газетани чиқариб район комсомол комитети жуда яхши иш қилаяпти. Истар эдикки, бу деворий газетани тез-тез чиқариб туриш билан бирга ундаги материалларнинг хилма-хил бўлиши учун ҳам курашиш керак. Газета мухбирлари колхозларга чиқиб чигит экиш кампаниясига тайёргарлик соҳасидаги камчиликларни ҳам, чорва фермаларидаги тартибсизликларни ҳам очиб ташласалар айни муддао бўларди.

Маданий хизматни яхшилаш керак

Партия ва ҳукуматимизнинг меҳнаткашлар маданий эҳтиёжларини қондириш йўлида кўрсатаётган катта ғамхўрликларини Янгийўл шаҳрида ишлаб турган кутубхона ва қироатхона, кинотеатр ва клублар, парк ва театр, ҳамда бошқа маданий муассасалар фаолиятида ҳам яққол сезиш мумкин.

Районда 30 та кутубхона ва қироатхона, 2 та маданият уйи, иккита қишлоқ клуби, 10 та кино установка, иккита қишлик, тўққизта ёзлик клуб ва бошқа маданий-оқартув муассасалари аҳоли хизматида. Бу маданият ўчоқлари КПСС Марказий Комитетининг «Ҳозирги замон шароитида партия пропагандасининг вазифалари тўғрисида» деб чиқарган қарорини ўз ишларига программа қилиб олдилар.

Лекин шаҳар ва райондаги айрим корхона ва муассасалар ҳузуридаги маданий-оқартув ўчоқларида маданий хизмат кўрсатиш бугунги талаблар даражасида эмас. Жумладан, ёғ заводи, консерва заводи, 10-боғдорчилик совхози клубларида кино кўрсатиш, баъзан танца ташкил қилишдан бошқа ҳеч қандай иш олиб борилмайди. Пахта заводининг клуби эса ётоқхонага айлантирилган. Ишчиларга маданий хизматни яхшилаш ҳақида завод маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилотлари раҳбарлари ўйламаётирлар.

Бир қатор колхозларда ҳам маданий-оқартув ишларига жиддий эътибор берилмайди. Айрим клубларда оммавий ишлар олиб борилмайди.

Янгийўл шаҳар кутубхонаси катта фондга эга бўлишига қарамасдан ундаги хоналар етишмаслиги натижасида китоб пропагандасини кенг йўлга қўйиш мумкин бўлмаётир. Янги китоб стендлари, витриналари ташкил қилиш учун имконият йўқ. Китобхонлар зарур бирор асарни олиш учун 30—40 минутлаб кутиб туришга мажбур бўладилар. Район партия, совет ва комсомол ташкилотларининг раҳбарлари кутубхона ҳолидан хабар олиб туриш уёқда турсин, ҳатто унга аъзо ҳам эмаслар.

Шаҳар маданият уйида ҳам аҳвол унча яхши эмас. Дуруст, бу ерда 9 та тўгарак ишлаб турибди, Унга 160 ҳаваскор жалб этилган. Лекин маданият уйида хоналар етишмаганлиги учун машғулотлар белгиланган вақтда ўтказилмайди, концерт ва спектакллар кўрсатиш плани ҳам бажарилмайди. Нон, консерва заводларининг, тикувчилик, пойафзал фабрикаларининг яхшигина клубларидан эса фойдаланилмайди.

Шаҳар маданият бўлими раҳбарлари меҳнаткашларга маданий хизматни яхшилаш учун ҳамма чораларни кўришлари керак.

Б. МИРЗААҲМЕДОВ.
М. РИХСИЕВ.

Олий ўқув юртларида

ИЛМИЙ СЕССИЯ

Тошкент Давлат медицина институтида В. И. Ленин туғилган куннинг 90 йиллигига бағишланган илмий-назарий конференция бўлиб ўтди. Конференцияда педагоглардан Г. Лем «В. И. Ленин — улуғ фан корифейи», А. Водолазский ва Р. Капкаев «Ленин ва халқ соғлиқни сақлаш ишлари», Г. Череповский «Ленинча инъикос назарияси ва сезиш органлари физиологияси», А. Портон «Совет Туркистонида қуролли кучлар кадрларини тайёрлаш масаласига доир» ва бошқа темаларда докладлар қилдилар.

Илмий сессия давомида 250 доклад турли секцияларда тингланади.

А. Ким.

ЁШ МАТЕМАТИКЛАР ТЎГАРАГИ

В. И. Ленин номидаги Ўрта Осиё Давлат университети пойтахт мактаблари ўқувчиларининг қизиқишларини ҳисобга олиб, математика тўгараги ташкил этган. Тўгарак ишларини яхшилашда студентлардан Т. Азларов, А. Ҳамидов, М. Мирзааҳмедовлар яхши иш олиб бораётирлар.

Тўгарак машғулотлари ўқувчиларнинг билимларини янада бойитишга хизмат қилмоқда.

А. Мирзааҳмедов.

ЯНА 500 МУТАХАССИС

Яқинда Алишер Навоий номли Ўзбек давлат Академик опера ва балет театри биносида Тошкент Қишлоқ хўжалиги институтини бу йил битириб чиқувчи студентларнинг тантанали хайрлашув кечаси бўлиб ўтди. Институт директори О. Мирзаев, профессор А. Автономов ва бошқа ўртоқлар ўз сўзларида институтни тамомлаб жойларга ишга борадиган 500 га яқин ёш мутахассисга катта муваффақиятлар тиладилар.

М. Саидов,
М. Мирзамуҳамедова.

ОБЛАСТИМИЗНИНГ ДОНГДОР ХОТИН-ҚИЗЛАРИ

КОЛЛЕКТИВ ТАБРИГИ

Соҳиба ИСЛОМОВА.

Соҳибахон столдаги қоғозлардан бирини ўқиб, устига алланима деб ёза бошлаган ҳам эдики, эшикдан бир-бирини қувиб, севинч-қувонч билан бир неча қиз кириб келишди. Хона ичи нурга тўлгандай бўлди, бирзумда.

— Орден муборак!— деди ҳовлиқиб эшикдан биринчи кирган оқ сариқдан келган жингалак сочли қиз зўрға нафасини ростлаб.

— Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан табриклаймиз Соҳиба Юсуповна! — деди яна бири.

Стол ёнида ўтирган нозиккина, ўрта ёшли аёл дарров ўрнидан туриб, улардаги газетага қўл узатди. Ундан «Тошкент пайпоқ-трикотаж фабрикаси тўқув цехининг бошлиғи Соҳиба Исломова» деган сўзларни ўқиркан кўзларида севинч порлаб кетди. Термилишиб турган қизлар билан қандай қилиб қучоқлашиб кетганини ўзи ҳам сезмай қолди.

— Сизларни ҳам, бутун цехимиз коллективини ҳам шу юксак мукофот билан табриклайман, дўстларим,— деди у ўзини бироз босиб олгач.

Бу хушхабар бир зумда бутун цехга, ундан бутун корхонага тарқалди. Коллективнинг ҳар бир аъзоси бу хабарни худди ўзининг меҳнати юксак баҳолангандек хурсанд кутиб олди.

Соҳибахонни шу куни партқомда ҳам, директор кабинетида ҳам, ошхонада ҳам табриклашди. Кечқурун қўни-қўшни аёллар ҳам бирров киришиб, қутлаб чиқишди. Ўғилчалари: Баҳодир билан Бахтиёр онажонларини қучоқлаб ўпишди. Улар дарс тайёрлашиб ўтиришганида Бахтиёр онасига қайта-қайта тикилиб қўйди. Бугун унинг назарида онаси яшариб, очилиб кетгандек, сочларининг оқи ҳам, пешонасидаги ажинлари ҳам йўқолгандек эди.

Соҳибахон болаларнинг ўринларини солиб бергач, ҳовлига чиқди. Апрель оқшоми. Муздек ҳавода баҳор нафаси, аллақандай гул ҳидлари анқийди. Электр нурида кўмкўк баргларини кўз-кўз қилиб турган гули савсар ҳам унинг қувончига қўшилгандек.

...1942 йил. Йигитлар фронтга, қизлар йигитлар ўрнида ишлашга корхоналарга сафарбар бўлган пайт. ТашМИ студенти Соҳибахон 2-тикувчилик заводига ишга киради. Юрагида ғайрат жўш урган бу қиз моторист бўлиб ишлаб, бир йилда мастерлик ҳунарини ҳам эгаллайди. Кўп ўтмай, цех бошлиғи вазифасига кўтарилади. 1945 йилда энг юксак мукофот — Ленин ордени олишга муяссар бўлади. Партия сафига кирди. Партия аъзоси деган юксак номга яраша ҳалол меҳнат билан 14 йилдан буён шу соҳада ишлаб келмоқда.

1946 йилда унинг корхонаси М. Горький номли фабрикага қўшилди. Бир йилдан сўнг трикотаж тўқийдиган станоклар ўрнатилиб, фабрика қайта жиҳозланди. Қанча янги корпуслар қурилди. Соҳибахон ҳам корхона билан бирга ўсаверди. Ёшларга иш ўргатаверди...

— Бу юксак мукофотни оқлаш учун,— дейди Соҳиба Юсуповна,— янада яхшироқ меҳнат қилиб, элга тобора кўпроқ, хилма-хил, чиройлик, пишиқ, арзон кийим-кечак етказиб бериш билан жавоб бераман.

С. ШАМСИЕВА.

БИР ХАТ ИЗИДАН

ҚЎЛДАН ЧИҚҚУНЧА...

«ГОРПРОМСОВЕТ» РАИСИ ЎРТОҚ З. МУҲАМЕДОВ СИЗ БУНГА НИМА ДЕЙСИЗ?

Бундан тўрт йил муқаддам заводимиз ишчилари ва инженер-техник ходимлари учун саккиз квартирали уй-жой биноси қурила бошланди. Қурилиш «Горпромсовет»га қарашли ўртоқ Қорахўжаев раҳбарлик қилаётган «Строитель» артели коллективига топширилди.

Бизлар бино фойдаланишга топшириладиган кунни орзиқиб кутдик. Аммо ўртоқ Қорахўжаевнинг масъулиятсизлиги туфайли қурилиш роса уч йилга чўзилди. Ниҳоят қўлдан кетгунча, эгасига етгунча қабилида қурилган бино ҳеч қандай комиссия иштирокисиз фойдаланишга топширилди. Кўп қатори бизлар ҳам шу бинода яшай бошладик.

Лекин биз яшаб турган бино ҳали ёшига ҳам тўлмай бамисоли ичи тушган қовунга ўхшаб қолди. Нам тахтадан ясалган полнинг ораси тўрт энлик-тўрт энлик қочиб, эшик ва деразалар очилса ёпилмайдиган, ёпилса очилмайдиган бўлиб қолди.

Қурилиш давомида йўл қўйилган камчиликлар ҳақида ёзамиз десак гап кўп. Ҳозир бизни фақат бир нарса қизиқтираяпти. У ҳам бўлса кўпчиликнинг қўйнини пуч ёнғоққа тўлғазиб, дўппи тор келгач, қолганига қарздормиз, деб юрган артель раҳбари ўртоқ Қорахўжаев билан ўрин алмашиб қолсак, у ўзи қуриб берган бинода яшай олармикан?

Э. МУҲАМАДИЕВА. М. ХАЙРУЛЛИНА,
4-ғишт заводининг ишчилари.

Қорахўжаев безовта. Кабинетнинг у бошидан бу бошига юравериб, ҳолдан тойган. Нима қилсин бечора? Ахир бир бинони бир эмас, икки эмас, уч йил деганда бунёдга келтирса-ю, тағин ўчакишгандек ўти унақа, бўти бунақа, деб қабул қилишмаса. Э, товба, одамларга ҳам ҳайронсан, деб кўнглидан ўтказди у.

Тўхта-тўхта... Бино-ку, заводга анқонинг уруғидек зарур. Корхона раҳбарлари унчалик оёқни тираб олишмаса керак. Яхшиси комиссиясиз, завод бошлиқларининг ўзлари билан тиллашиб кўрай. Актда кўрсатилган камчиликлар тузалмагунча қабул қилолмаймиз дейишса-чи? У вақтда ваъдадан кўпи борми?

Раиснинг бахтига қаёқдан ҳам шу фикр бошига келди-ю, руҳи анча енгил тортгандек бўлди.

— Алло, ғишт заводими? Мен Қорахўжаевман. Хўш, бинони қабул қиласизларми, ёки?.., — шу аҳволда фойдаланишга ололмаймиз, — мазмунида жавоб бўлди, шекилли, қошлари чимирилиб, юзидан қони қочди.

— Менга қаранг, бу яқин ўртада биз қурган бинодака бинони кундуз куни чироқ ёқиб ҳам тополмайсиз. Ҳа, тополмайсиз. Шундай бўлгач, иш бор жойда камчилик бўлмай иложи йўқ. Сиз қабул қилиб олинг, бу ёғига туриб бермаган номард.

Не чора. Пуллари куйган эмасми. Завод раҳбарлари кўчиб кириш учун ишчиларга рухсат бериб юборишди. Буни қарангки, ишчиларнинг олди жойлашиб, кети ҳали кўчиб киришга улгиргани ҳам йўқ эдики, уларнинг севинчи сув устидаги кўпикдек сўнди қўйди. Кун ўтган сайин уйнинг анвойи наъмасига-наъма қўшилаберди. Пол тахталарининг орасидаги туйнуклар ҳам гап эканми, уйнинг девор ва шиплари худди ананас қовун пўстидек тарс-тарс ажраб кетаверди. Эшикни очган кишининг бошига шипдан кесак ёғилди. Эшик ва деразаларни айтмайсизми? Худди мўжиза: очилса ёпилмайди, ёпилса очилмайди.

Биз туннелчик ўртоқ Ҳасан Иброҳимов оиласи яшаётган квартирада бўлганимизда, антиқа манзарани учратдик. Бор-йўғи 18 квадрат метрдан иборат бу хонанинг тўрига орасидан бемалол юк машинаси ўтадиган баҳайбат эшик ўрнатилган. Бу ҳам майли-я, эшик худди ориқ сигирнинг қовурғасидек қийшайиб кетганидан, тағи бир килограммга яқин пахта билан беркитиб қўйилган.

— Илгари игнадек тешикдан туядек совуқ киради дейишса, йўге, лоф бўлса керак, деб ўйлардим. Энди билсам бу ҳақ гап экан, — нолий кетди Ҳасанака. — Тешиктеликни беркитган билан барибир уй исимайди. Печкасини айтмайсизми, савлати ҳам, «хизмати» ҳам зўр.

— Э, нимасини айтасан ука,— суҳбатга шу бинода яшовчи завод қурилиш цехининг ишчиси Роман Иванович Отетенов аралашди, — асли бузуқни тузук қилиб бўлмас экан. Шу уйга кўчиб келибманки, бошим ремонтдан чиқмайди.

Бинонинг каттами, кичикми қайси бир хонасига кирманг, тор уйга тамоша қилиб ҳаддан ташқари катта печкалар ўрнатилганини кўрасиз. «Хўжакўрсин» учунгина ўрнатилган бу печкалар ўртоқ Иброҳимов таъбирича нағма кўрсатабергач, хонадонлар ўзлари плита қуриб олишга мажбур бўлганлар.

Ўртоқ Қорахўжаев бош бўлган «бу чапдаст» бинокорларни қарангки, шартнома бўйича ўтин ва кўмирхона қуриб бериш у ёқда турсин, лоақал ўзлари ковлаган ҳовли саҳнидаги ҳовузни ҳам текисламай, қўлдан чиқариб кета берганлар.

«Узпромсовет» ва «Горпромсовет» раҳбарлари (Акрамов ва Мухамедов ўртоқлар) ўзларига қарашли ташкилотларнинг пала-партиш ишлаб, қанчадан-қанча давлат маблағини бекорга сарфлаб юборишларига қачонгача йўл қўйиб келадилар. Бундай ачинарли ҳолларнинг олдини олиш, кўпчиликнинг ишончини оқлаш учун шошилинч чоралар кўриш вақти етмадимикан.

А. ШАЙХОВ,
З. ОРИПОВ.

ГЎШТ, ЕҒ, СУТ СЕРОБ БЎЛАДИ

Гўшт сотиш бўйича уч йиллик планни шу йилиёқ бажарамиз

КПСС Марказий Комитетининг 1959 йил декабрь Пленумидан кейин чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кескин кўпайтиришга қарор қилиб, 1960 йилда давлатга гўшт сотиш бўйича белгиланган икки йиллик планни бажариш учун отланган эдик. Районимиз меҳнаткашлари бу йўлда самарали ишлар қилдилар. Натижада янги йилнинг уч ойи ичида давлатга 679 тонна ўрнига 735 тонна гўшт сотиб, йиллик планни бажардик.

Бу муваффақият районимиз меҳнаткашларини янада фидокорона меҳнат қилишга руҳлантирди. Аввалги мажбуриятимизни қайта кўриб чиқиб, бу йил давлатга гўшт сотиш бўйича белгиланган уч йиллик планни бажаришга қарор қилдик. Хўш, биз бу юксак мажбуриятни қандай қилиб бажармоқчимиз?

Аввало ўтган йили чорва молларининг туёғини кўпайтиришга катта аҳамият бердик. Йил давомида қорамоллар сони 1131 бош, шу жумладан соғин сигирлар сони 402 бош, чўчқалар сони 1206 бош ва паррандалар сони 15 процент кўпайди. Давлатга гўшт сотиш плани ҳам бажарилди. Бу йил ўтган йилги тажрибалар асосида чорва молларининг туёғини кўпайтиришга, маҳсулдорлигини оширишга астойдил киришдик. Шу йилнинг охиригача қорамоллар сонини 8800 бошга етказишимиз керак эди. Биз ҳозирнинг ўзида бу планни ортиғи билан бажардик. Шу кеча-кундузда қўлимизда 8819 бош қорамол бор. Бунинг устига бу йил ҳар бирининг тирик вазни 150 килограммдан ортиқ бўлмаган 3 минг бош ёш қорамол сотиб олишимиз керак. Ҳозирги кунгача 1200 бош бузоқ олиб уларни боқувга қўйдик. Буларнинг ҳар бири ўрта ҳисобда 350 килограммдаига етганидан кейин гўштга топширамиз.

Районимизда шу йилнинг охиригача чўчқалар сонини 3700 бошга етказиш мўлжалланган эди. Биз бу планни 45 бош ортиғи билан бажардик. Ҳозир буларнинг 1500 таси бўрдоқига қўйилган. Агар ўрта ҳисобда уларнинг ҳар бири 100 килограммдан қилиб семиртирилса, шу ҳисобдан 150 тонна чўчқа гўшти тайёрланади. Шунингдек, 300 бош қорамол бўрдоқига боқилиб гўштга топширилади. Бир неча тонна парранда гўшти тайёрланади. Шундай қилиб, июнь ойининг охирларида давлатга гўшт сотиш бўйича яна бир йиллик планни бажарамиз. Кейин йил охиригача учинчи йил планини бажариш учун курашамиз.

1960 йилда районимизда паррандачилик ҳам ривожланади. Ҳозир 18 минг паррандамиз бор. 10 апрелгача инкубаторлардан 64 минг жўжа оламиз. Йил охирига бориб паррандалар сонини 27 мингга етказамиз ва давлатга 50 тонна парранда гўшти сотамиз.

Бизда гўшт маҳсулотларини кўпайтириш учун бошқа резервлар ҳам бор. Районимизда ориқ молларни сотиб олиб, уларни семиртирадиган база ташкил қилинган. Ҳозир бу базада 250 қорамол яхши семиртирилаётир.

Буларнинг ҳаммаси районимиз бўйича бир йилда уч йиллик планни бажариш имкониятини беради.

Сут, тухум сотиш юзасидан ҳам катта мажбурият олганмиз. Бу йил давлатга 5800 тонна сут сотиб, икки йиллик планни бажаришга аҳд қилдик. Ҳозиргача минг тонна сут сотдик. Шунингдек, камида 820 минг дона тухум тайёрлаб давлатга сотиш мажбурияти олинган. Ҳозиргача 400 минг донадан ортиқроқ тухум топширилди.

Биз ўтган йили чорва моллари учун ем-хашак тайёрлашда жиддий камчиликларга йўл қўйган эдик. Жами 31 минг тонна силос тайёрланган эди. Шунинг учун ҳозирги кунда ем-хашакдан бироз қийналаяпмиз. Бироқ бу йил бундай камчиликларга йўл қўймаймиз. Ҳозирданоқ 2268 гектар ерга маккажўхори, 452 гектар ерга лавлаги экишга киришдик. 3249 гектар ердаги эски бедапоялардан имкони борича мўл ҳосил оламиз.

А. АҲМЕДОВ,
Сирдарё район ижроия комитетининг раиси.

СИЗ ҚАНЧА ҲИССА ҚЎШДИНГИЗ?

Давлатга чорвачилик маҳсулотлари сотиш юзасидан олинган социалистик мажбуриятнинг бажарилиши ҳақида 1960 йил 1 апрелгача бўлган МАЪЛУМОТ

(Процент ҳисобида)

Районлар номи	Гўшт	Сут	Тухум
Оққўрғон	35,3	19,0	89,4
Бекобод	26,2	26,7	93,0
Бўстонлиқ	22,7	24,4	53,5
Бўка	21,9	15,7	65,1
Юқори Чирчиқ	28,7	22,8	45,3
Гулистон	25,1	21,9	33,5
Калинин	28,1	26,6	33,2
Қуйи Чирчиқ	35,5	23,9	96,2
Орджоникидзе	31,5	21,9	41,3
Пискент	24,7	20,0	31,8
Ўрта Чирчиқ	29,4	22,0	41,1
Сирдарё	39,5	22,5	51,0
Чиноз	32,5	29,4	64,0
Янгийўл	30,2	22,6	52,0
Олмалиқ шаҳри	22,4	22,7	47,8
Оҳангарон шаҳри	41,6	—	102,4
Янгиер шаҳри	42,5	24,4	99,0
«Узглавскоткорм» шаҳар базаси	19,8	—	—

Бу йил Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз даласида 19 агрегат ишлайди. Булардан 15 таси 60х60 схемаси билан квадрат-уялаб чигит экади. Техника экишга тўла тахт қилиб қўйилди. Суратда: (чапдан) колхознинг механизация ишлари бўйича ўринбосари П. Тян, бригада механиги Х. Абдусолихов, тракторчи З. Мирзаев ўртоқлар сеялканинг созланишини текшириб кўрмоқдалар.

В. Салов фотоси.

ЭКИШГА ТАЙЁРМИЗ

Биз ўтган йили трактор-далачилик бригадаси номини олиб, 65 гектар майдондаги ғўзани кетмонсиз, техника ёрдамида икки томонлама парвариш қилдик. Натижада гектаридан 28 центнердан ҳосил етиштириб, давлат пахта тайёрлаш планини 133 процент қилиб бажардик. Бригадамизда асосий ишлар техника ёрдамида амалга оширилганлиги сабабли ишлаб чиқариш планига нисбатан 18.500 сўм кам харажат қилдик. Бу билан биз пахтанинг таннархини анча камайтириб, даромадимизни оширдик.

Бригадамиз аъзолари бу йил 96 гектар ернинг ҳар гектаридан 30 центнердан «оқ олтин» етиштириш учун курашмоқдалар. Бунинг учун бизда ҳамма имконият бор. Колхоз правлениеси бригадамизга 3 та «универсал», квадрат-уялаб чигит экадиган битта сеялка ва битта «ДТ—54» трактори, 2 та икки отли бричкани доимий беркитиб берган.

Биз бу йил ерларни экишга тайёрлашга анча барвақт киришдик. Бригадамиз аъзолари 450 кубометр тупроқ ишларини бажариб, суғориш тармоқларини аллақачон тозалаб қўйганлар. Маҳаллий ўғитнинг ҳосилдорликни оширишдаги ролига яхши тушунамиз. Шунинг учун ҳам бу йил ҳар гектар ерга камида 10 тоннадан гўнг солишга қарор қилганмиз. Ҳозир 830 тонна маҳаллий ўғит гўнгхонада чиритилмоқда. Яна 3—4 кун ичида далага 150 тонна гўнг ташиб чиқармоқчимиз.

Бундан ташқари, 17 тонна азотни дала шийпонига келтириб қўйдик. 12 тонна уруғлик чигитни ҳам ташиб олдик. Ҳозиргача 75 гектар ер текисланиб чигит экса бўладиган қилиб қўйилди. Бу ишда комсомол аъзоси С. Қирғизбоев, Пардагул Тўракелдиева, С. Ақилбоева, Қ. Тосимқулова сингари колхозчиларимиз бошқаларга намуна кўрсатмоқдалар.

Бу йил биз 60 гектар ерга чигитни режа сими тортиб квадрат-уялаб экамиз. Қолган майдонга қатор ораси 50 сантиметр кенгликда экилиб, кейин 50х50 қилиб қирқилади. Қисқаси ҳамма майдондаги ғўза техника билан узунасига ва кўндалангига парвариш қилинади.

Ҳозир пахтадан юқори ҳосил етиштираман, етти йилликнинг иккинчи йил топшириқларини дўндириб бажараман, деган деҳқоннинг тинибтинчимайдиган пайти. Чунки ҳосилнинг тақдири айни шу кунларда ҳал қилинади. Деҳқон ерларни экишга сифатли тайёрлаши, чигитни узоғи билан 3—4 кун ичида экиб олиши ва уни ернинг ўз намига бир текис ундириб олиши керак. Мана шуларни назарда тутиб, шу кунларда ишни янада қизитиб юбордик. Биз қолган 21 гектар еримизни ҳам 2—3 кун ичида текислаб, экишга тайёрлаймиз. Ерда намни тўла сақлаб қолиш учун ер етилиши билан бороналаймиз. Бунинг учун 2 та «универсал», 20 та боронани шайлаб қўйибмиз.

Мирзиёд ТОСИМҚУЛОВ,
Ўрта Чирчиқ районидаги Энгельс номли колхознинг бригада бошлиғи.

Озод венгер халқининг байрами

Шу кунларда қардош венгер халқи тарихий кун — мамлакатнинг фашист босқинчиларидан озод қилинганита 15 йил тўлган кунни нишонламоқда.

1 апрелда Союзлар уйининг колонна залида Москва жамоатчилигининг ана шу тарихий кунга бағишланган тантанали йиғилиши бўлди.

Президиумда А. Б. Аристов, М. А. Суслов, П. Н. Поспелов, Россия Федерацияси Олий Совети Президиумининг Раиси Н. Н. Органов ва бошқа ўртоқлар бор эди.

Йиғилишни КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари В. И. Устинов очди.

РСФСР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари М. А. Яснов доклад қилди.

Мажлис қатнашчилари томонидан қизғин кутиб олинган Венгрия Халқ Республикасининг СССРдаги элчиси Янош Болдоцки нутқ сўзлади. (ТАСС).

ТЕЛЕГРАФ ХАБАР ҚИЛАДИ

СУКАРНОНИНГ ЧЕТ ЭЛЛАРГА САФАРИ

ЖАКАРТА, 1 апрель. (ТАСС). Бугун Индонезия Республикасининг президенти Сукарно Осиё, Африка, Европа ва Латин Америкаси мамлакатлари бўйлаб чет эл сафарига жўнаб кетди.

Ташқи ишлар министри Субандрио ва саноатнинг майда тармоқлари министри Сухарто унга ҳамроҳ бўлдилар.

ЖАНУБИЙ АФРИКА ИТТИФОҚИДА АҲВОЛ

ЛОНДОН, 1 апрель. (ТАСС). Фервурд ҳукумати африкаликлардан ўч олишни кучайтирмоқда. Иоганнесбургда, Кейптаунда, Питермарицбургда, Дурбанда ва бошқа шаҳарларда яна кўп киши қамоққа олинди. Африка миллий конгресси аъзоларидан яна 34 киши, шунингдек бошқа прогрессив ташкилотларнинг бир қанча арбоблари қамоққа олинганлар. Иоганнесбургда Африка миллий конгресси ва Ҳиндистон конгресси маҳаллий бўлимларининг биноларида яна тинтув ўтказганлар.

Полиция самолётда Преториядан ва Шимолий Трансвалдан мадад кучлари етказиб бериб турибди. Кейптаун районида резервистларнинг ҳаммасига дарҳол хизматга келиш буюрилган.

Ўч олиш чораларига қарамай, Африка аҳолиси курашни тўхтатмаётир. Бир қанча пунктларда қамоққа олинганларни озод қилиш ҳақидаги талабларни қўллаб-қувватлаш юзасидан африкаликларнинг намойишлари бўлиб ўтди. Дурбан яқинидаги Като-Манор посёлкасида бўлган намойишда 6 минггача киши қатнашган. Намойишчиларни тарқатиб юбориш учун броневиклар ва йирик полиция кучлари юборилган.

Саноат корхоналари, темир йўллар, док ишчилари ва хизматчиларининг умумий забастовкаси африкаликлар курашининг асосий қуроли бўлиб қолмоқда. Кейптаун районида кеча ҳамма африкалик меҳнаткашларнинг деярлик юз проценти ишга чиқмаган.

Совет-Франция савдоси кенгаймоқда

Совет ҳукуматининг бошлиғи яқинда Франция савдо палатасида сўзлаган нутқида бундай деди:

— Биз, Франция билан савдо-сотиқни кенг ривожлантиришнинг қатъий тарафдоримиз. Кейинги олти йил ичида Франция билан СССР ўртасидаги товар обороти олти баравардан зиёд ортди. Аммо савдо-сотиқни ривожлантириш учун ҳали фойдаланилмаётган имкониятлар жуда кўп, албатта.

Парижда чиқадиган «Эко» газетаси хабар беради: «Саноат ва савдо доиралари Н. С. Хрушчевнинг Франция территориясида генерал де Голль билан учрашуви ҳар иккала мамлакат ўртасида иқтисодий ва савдо алоқаларини кенг миқёсда кучайтиришга асос қўяди, деб умид билдирмоқдалар».

... Маълумки, ана шу қадимий алоқалар иккинчи жаҳон урушидан кейиноқ зарур ҳуқуқий асосда тикланди. 1945 йилнинг охиридаёқ ўзаро савдо муносабатлари тўғрисидаги совет-француз битими имзоланди. Томонлар савдо-сотиқ ва кемалар қатновига доир ҳамма масалаларда бир-бирларига энг кўп қулайлик туғдирадиган тартиб белгилаганликларини қайд қилиб ўтиш ғоят муҳимдир. Масалан, Совет Иттифоқидан Францияга келтириладиган товарларга минимал таможня тарифи ставкалари белгиланди.

Барча халқлар билан дўстлик ва ҳамкорлик сиёсатини доим ўтказиб келаётган Совет Иттифоқи ҳам худди шу тариқа ва бундан ҳам кўпроқ яхшилик қилди. 1946 йилда Францияда ҳосил унмаганлиги муносабати билан Совет ҳукуматининг олижаноблик билан кўрсатган ёрдамини эслатиб ўтишнинг ўзи ҳам кифоядир. Бизнинг мамлакатимиз ўша даврда етарли миқдорда ғалла запасларига эга эмас эди. Шунга қарамай, Совет Иттифоқи Франциянинг илтимосини қондириб, 5 миллион центнер ғаллани Францияга сотди, Франция ўша вақтда ғаллага катта эҳтиёж сезмоқда эди.

СССР билан Франция ўртасида ўзаро фойдали савдо алоқаларини кенг ривожлантириш учун мустаҳкам асос яратилгандек бўлган эди. Аммо бундай бўлиб чиқмади. Ғарбдаги империалистик доиралар социалистик лагердаги мамлакатларга қарши совуқ уруш бошлаб, жумладан, ана шу мамлакатлар билан савдо-сотиққа нисбатан камситиш чораларини кўрдилар ва бундай чоралар социалистик мамлакатларнинг экономикасига путур етказади, деб ўйладилар.

Ана шундай мўлжаллар пуч эканлигини турмушнинг ўзи яққол кўрсатиб берди. Шу муносабат билан Н. С. Хрушчев Франция савдо палатасида сўзлаган ўша нутқида француз буржуа арбоби Эдгар Форнинг сўзларидан жуда ўринли нақл келтирди. Эдгар Фор бундай деган эди: «Биз Россияни авторучкалардан маҳрум қилган эдик, у эса йўлдошларни вужудга келтирди».

Камситиш сиёсати шу сиёсатни илгари сурган кишиларнинг ўзига зарба бўлиб тушди. Франциядаги савдо-саноат доираларининг талайгина қисми Совет Иттифоқи билан савдо-сотиқни нормаллаштиришни тобора қаттиқ талаб қилаётганликлари табиий бир ҳолдир.

1953 йилда ҳар иккала мамлакат ўртасидаги савдо-сотиқда маълум бурилиш рўй берди. Ўша йили савдо битими ва тўловлар ҳақидаги битим тузилган эди. 1957 йилда томонлар янги битим туздилар. Бу битимда ҳар иккала томоннинг уч йил мобайнида (1957—1959 йиллар) бир-бирларига етказиб берадиган товарлари миқдори белгиланди.

Бу битим муваффақиятли суратда бажарилди. Бунинг натижасида ўтган йили Совет—Франция савдосининг ҳажми 753 миллион сўмга етди. Франция Совет Иттифоқи билан савдо-сотиқ қилишда Европадаги капиталистик мамлакатлар орасида (Англия ва Финляндиядан кейин) учинчи ўринда турибди.

Франция билан 1958 йилдаги товар оборотимизни таҳлил этишга доир баъзи материалларни келтириб ўтамиз (1959 йилнинг тўла аниқланган маълумотларига ҳали эга эмасмиз).

Совет Иттифоқининг Францияга юборган товарлари орасида (валюта тарзида) антрацит биринчи ўринни олади. 68,2 миллион сўмлик 700 минг тоннадан кўпроқ антрацит юборилди. Хом нефть ва нефть маҳсулотлари (63 миллион сўмлик), ёғоч-тахта ва целлюлоза-қоғоз буюмлари (58,7 миллион сўмлик), тошкўмир пеки (15,2 миллион сўмлик), машиналар ва ускуналар, хром ва марганец рудалари, рангли металлар, кимё маҳсулотлари, буғдой, мўйна, кинофильмлар ва бошқа хил моллар юборилди. Францияга юборган товарларимизнинг қиммати умуман 348,4 миллион сўмни ташкил этди.

Импорт соҳасида машина ва ускуналар биринчи ўринни (57 миллион сўм), қора металлар ва уларнинг прокати иккинчи ўринни (30 миллион сўм) олди. Йўғон кабель, сунъий ипак калаваси, чарм, корд газлама, дори-дармон, кема ва кемачилик ускуналари ҳамда бошқа товарлар шундан кейинги ўринларни эгаллайди. Импортнинг қиймати 322,3 миллион сўмни ташкил этди.

Ҳар иккала мамлакат ўртасидаги товар обороти структурасининг умумий хусусиятлари ана шундай.

1959 йилда товар обороти ҳажми тахминан 11 процент кўпайди.

1960—1962 йилларга мўлжалланиб тузилган янги савдо битими ҳар иккала мамлакат ўртасида иқтисодий алоқаларни ривожлантириш учун янада кенг истиқболлар очиб беради. Бу битимга мувофиқ, товар обороти аввалги уч йилдагига нисбатан 20 процент кўпаяди.

Ана шу битимга мувофиқ ўзаро келишилган товарлар рўйхатида Франция фирмаларининг Совет Иттифоқига ярим миллиард сўмлик маҳсулот—техника жиҳатидан энг янги машина ва ускуналар юборишлари кўзда тутилади. Жумладан, бу фирмалар синтетик материаллар, каустик сода, фосфор кислотаси ишлаб чиқариш учун зарур бўлган машина-ускуналарни, қамишдан целлюлоза ишлаб чиқариш учун керакли машина-ускуналар, труба ясайдиган станоклар, автомобиль ва трактор деталлари тайёрлаш учун керакли автоматик линиялар, кучли автотрансформаторлар, кучли магистрал электровозлар, радиотелевидение асбоблари ва бошқа асбоб-ускуналар етказиб берадилар.

Франциядаги фирмалар традицион бўлиб қолган товарларни, чунончи қора металлар прокати, кабель, сунъий тола, дори-дармон ва бошқа товарларни СССРга етказиб беришини давом эттирадилар, албатта.

Совет Иттифоқи бундан буён ҳам Францияга ўз экспорти учун одат бўлиб қолган товарларни етказиб беради.

Томонларнинг бу йил бир-бирларига етказиб берадиган ва ўзаро келишилган товарлар рўйхати Совет мамлакатидан етказиб бериладиган пахтани уч йиллик битимда мўлжалланган миқдордан оширишни кўзда тутади. Француз фирмалари ҳам бу йил уч йил мобайнида реализация қилиниши мўлжалланган барча машина ва ускуналарнинг қарийб ярмини етказиб берадилар.

Буларнинг ҳаммаси шубҳасиз катта аҳамиятга эгадир. СССР билан Франция ўртасида ўзаро фойдали савдо алоқаларини янада ривожлантириш учун фойдаланилмаётган имкониятлар ҳали жуда кўпдир. Ўртоқ Н. С. Хрушчев Франция савдо палатасида сўзлаган нутқида айтганидек, яқин беш йил ичидаёқ товар обороти ҳажмини камида икки баравар ошириш мумкин бўлур эди.

И. АРТЕМОВ
ТАСС обзорчиси.

БОШЛАНҒИЧ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ ИШ ТАЖРИБАСИДАН

КОМПЛЕКС МЕХАНИЗАЦИЯ— МУВАФФАҚИЯТ ГАРОВИ

Яқинда 6-бўлим трактор-далачилик бригадасининг бошлиғи ўртоқ Шарофат Бозорова Ватанимиз пойтахти Москвадан қайтиб келди. У, халқаро хотин-қизлар куни —8 Мартнинг 50 йиллигини нишонлаш муносабати билан бўлган тантаналарда қатнашган Ўзбекистон хотин-қизлари делегацияси составида Москвага борган эди. Партия ва ҳукумат ўртоқ Бозорованинг қишлоқ хўжалигини юксалтиришга қўшган ҳиссасига юксак баҳо бердилар. Унга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган унвон берилди.

Шарофат қозонган обрў бутун коллективнинг обрўси, партия ташкилотининг обрўси.

Хўш, Шарофат бу қадар катта обрўга қандай қилиб эришди? Даставвал, ҳалол меҳнати, янгилик ва илғор методларни ишлаб чиқаришга дадил жорий қилиши, ўз бригадасида меҳнатни тўғри ташкил эта билиши туфайли эришди.

Дастлаб, совхоз партия ташкилоти КПСС XXI съездининг кўрсатмаларига амал қилиб, пахтачиликни ривожлантириш мақсадида коллективни, коммунистларни комплекс механизацияни жорий қилиш учун курашга чақирганида, биринчи бўлиб «лаббай» деб жавоб берганлардан бири ҳам Шарофат эди. У, айниқса ўтган йили коммунистга хос чинакам ғайрат ва ташаббус кўрсатиб ишлади. Ўз бригадасини биринчилар қатори трактор-далачилик бригадасига айлантирди. 111 гектар майдонда чигит экишдан тортиб то ҳосил йиғим-теримигача бўлган барча ишлар асосан механизация воситаси билан амалга оширилди. Бригадада совхоз бўйича энг юқори — гектаридан 42,3 центнердан ҳосил олинди.

Умуман ўтган йили совхозда пахтачиликка комплекс механизацияни жорий қилишда кескин бурилиш ясалган йил бўлди. Чигит барча майдонга асосан квадрат-уялаб экилди, ғўзага икки томонлама ишлов берилди ва 2000 гектар ернинг пахтаси машиналар билан териб олинди. Комплекс механизация пахтанинг ялпи ҳосилини, ҳар гектар ернинг ҳосилдорлигини оширишда ҳал қилувчи роль ўйнади. Ҳар гектар ердан 1958 йилдагига нисбатан қарийб 3 центнер кўп, яъни 27,4 центнердан ҳосил йиғиб олинди.

Совхоз коллективи КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленумини пахтачиликни юксалтиришда яхши натижаларга эришган ҳолда кутиб олди.

Марказий Комитет Пленуми, Ўзбекистон Компартиясининг XV съезди колхоз ва совхозларнинг партия ташкилотлари олдига етти йилликнинг иккинчи йилида пахтачилик ва хўжаликнинг бошқа соҳаларини янада юксалтириш, етти йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажаришни таъминлаш вазифасини қўйди.

Совхоз партия ташкилоти 1960 йили ва умуман етти йилликда пахтачилик соҳасида совхоз коллективи олдида турган вазифаларни белгилар экан, пахта етиштириш билан боғлиқ бўлган барча ишларни механизациялаш даражасини янада ошириш масаласини биринчи ўринга қўйди.

Бу йил 5000 гектар ерда пахта етиштирилади. Барча майдонга чигитни квадрат-уялаб экиш, ғўза парваришида кетмондан мутлақо фойдаланмаслик, ғўзага механизмлар билан тўлиқ икки томонлама ишлов бериш ва 3600 гектар ернинг пахтасини машина билан териб олиш назарда тутилади. Бу ҳар гектар ерда камида 28 центнер ҳосил етиштириш юзасидан олинган мажбуриятни тўла бажариш имконини беради.

Партия ташкилоти пахтачиликни комплекс механизациялаш даражасини янада ошириш тадбирларини белгилаганида, ўтган йиллари бу соҳада катта тажриба орттирган коллективга, даставвал коммунистларга таянди.

Деярлик барча бўлим ва бригадаларда партия ташкилоти ўз таянчига эга. Мавжуд 7 та бўлимдан 6 тасига, бир қатор бригадаларга коммунистлар бошчилик қилади. Партиясиз кишилар бошчилик қилаётган бўлим ва бригадаларда эса бўлим агрономи ёки бригада бошлиғининг ёрдамчиси вазифасига коммунистлардан тайинланган. Масалан, коммунистлардан ўртоқ Назар Каттахўжаев партиясиз ўртоқ Саидқул Шербеков бошлиқ 7-бўлимга старший агроном, Абдумажид Беканазаров, Мухфий Шавканов, Василий Мурзин ўртоқлар эса партиясиз, лекин пахтачиликда кўп йил ишлаб, катта тажриба ортдирган бригадирларга ёрдамчи қилиб юборилди. Бундан ташқари биронта бўлим ёки бригада йўққи, у ерда икки-уч коммунист агроном, механизатор ва оддий ишчи бўлиб ишламаётган бўлсин.

Бунинг сабаби шундан иборатки, партия ташкилоти кейинги вақтда партия сафини ишлаб чиқариш илғорлари ҳисобига ўстириш, ташкилотчилик қобилиятига эга бўлган, бўлим ва бригадага раҳбарлик қилишнинг уддасидан чиқадиган кадрларни танлаш, пастдан юқори кўтариш ҳамда тарбиялаш юзасидан анча иш қилди.

Коммунистларнинг ишлаб чиқаришдаги авангардлик ролини ошириш, улар ишлаётган ва раҳбарлик қилаётган бўлим ҳамда бригадаларда кўклам экишининг намунали ўтказилишини таъминлаш ҳозирги вақтда партия ташкилотининг диққат марказида турган асосий масалалардан биридир.

Шу кунларда совхознинг ҳар бир ишчиси бу йил мўл ҳосил етиштириш тараддудини кўрмоқда. Бу бўлим ва бригадаларда ишнинг боришидан, жадал равишда ер текислаётган ва борона қилаётган, ремонт қилинган ўз экиш агрегатини синаб кўраётган механизаторларнинг, автомашина, тракторга тиркалган тележка ва барча мавжуд арава билан гўнг ташиётган, карталарнинг марзаси, чети ва бурчакларини текислаётган ишчиларнинг ғайрат-шижоатидан сезилиб турибди.

Коммунист ўртоқ Н. Маляров бошчилигидаги ер текислаш отрядининг механизаторлари ҳаммаси бўлиб 3000 гектардан ортиқ ерни текислаб қўйдилар. Барча бўлимларда ерни борона қилиш суръати тобора кучайтирилмоқда. Суғориш системаларини тозалаш ва қайта қуриш ишлари аллақачон тугалланган.

Коммунистлар ўзлари бошчилик қилаётган бўлим ва бригадаларда бу йил етиштириладиган пахтанинг ялпи ҳосилини ва ҳар гектар ернинг ҳосилдорлигини ўтган йилдагига нисбатан анча ошириш ҳақида сўз бердилар.

Ўртоқ Рўзимбой Ботиров бошлиқ 6-бўлим коллективи бу йил 1100 гектар майдонда ўтган йилдагига нисбатан 3,5 центнер, 1958 йилдагига қараганда эса 7,6 центнер кўп, яъни 35 центнердан, шу бўлимнинг ўртоқ Бозорова бошлиқ бригадаси аъзолари эса 155 гектар майдонда 50 центнердан пахта етиштириш мажбуриятини олган. Қосим Валиев, Муллажон Алимиджонов ўртоқлар бошлиқ бўлимлар, Одил Мавлонов, Холмўмин Эркабев ва бошқа ўртоқлар бошлиқ бригадаларнинг коллективлари ҳам ана шундай юксак мажбурият олишган.

Бу бўлим ва бригадаларда экишга тайёргарлик кўришнинг тугалланаётганлиги, ишчи ва механизаторларнинг ғайрати коммунистлар раҳбарлик қилаётган ва ишлаётган жойда иш қай даражада яхши ташкил қилинганидан далолат беради. Буни ўртоқ Ботиров бошлиқ бўлим ва ўртоқ Бозорова бригадаси мисолида кўриш мумкин. Бўлимда деярлик барча майдон текисланди, ерни бороналаш тамомланаётир. 23 та экиш агрегати тахт қилиб қўйилган. Далага 3 минг тоннадан ортиқ гўнг чиқарилди.

Биргина ўртоқ Бозорова бригадасида 10 арава ва бир тележка билан ҳар куни 60—70 тонна гўнг чиқарилаётир. Ўртоқ Бозорова ҳозир пахта териш машинасини бошқаришни ўрганаётир. Чунки бу йил бригадада етиштирилган пахтанинг 80 процентини машина билан териш назарда тутилади. Ўртоқ Бозоровага техникани ўрганишда бригаданинг ўтган йили совхоз бўйича энг кўп — 152 тонна пахта терган механик-ҳайдовчиси Азиз Зитуллаев ёрдам бераётир.

Пахтачиликдаги ишларни механизациялаш даражаси ҳар қанча кучайтирилмасин, агар тупроқ унумдорлигини ошириш чоралари кўрилмаса, кутилган натижага эришиб бўлмайди. Шу туфайли ҳосилдорликни оширишнинг асосий омилларидан бири ҳисобланган органик ўғит билан ерни ўғитлаш катта аҳамиятга эга. Ҳозир 60 арава, 8 автомашина ва 10 тележка билан далага гўнг ташиб чиқарилаётир. Шу кунгача ҳаммаси бўлиб пахта ерларига 20 минг тоннадан ортиқ гўнг солинди.

Лекин шуни айтиш керакки, бизда пахта ерига ҳаммаси бўлиб 23 минг тонна гўнг чиқариб солиш планлаштирилган. Буни ҳар гектар ерга ҳисоблаганда 5 тоннаданга ҳам тўғри келмайди. Аслида эса ҳар гектар ерга ўрта ҳисобда 10—12 тоннадан гўнг солиш керак. Буни ҳисобга олиб, совхознинг чорвачилик фермаларидаги барча гўнгдан ташқари, ишчи ҳамда хизматчиларнинг хонадонидаги гўнг ва унинг ўрнини босадиган, тупроқнинг унумдорлигини оширадиган тепаликлар, эски иморат ва деворлар, марзаларнинг тупроғи ҳам ерга солинаётир.

Коммунистлар бошқа барча соҳалардаги каби, далага гўнг ташиб чиқаришдек ҳозирги куннинг муҳим вазифасини бажаришда бошқаларга намуна бўлмоқдалар. Шофер Сагитов, аравакаш Эрхонов ва бошқа ўртоқлар шулар жумласидандир.

Бу йил мавжуд 35 та пахтачилик бригадасининг ҳаммаси комплекс механизациялашган трактор-далачилик бригадасига айлантирилди. Ана шу бригадаларда чигитни квадрат-уялаб экадиган 106 агрегат ишлайди. Уларнинг экипажи аъзолари эса 522 кишидан иборат. Ҳамма экиш агрегатлари экипажларининг аъзоларига чигитни квадрат-уялаб экиш усули ўргатилди. Ҳозир эса улар тракторга тиркалган сеялкани бирйўла борона қилиб мола босилган ерга чиқариб амалий машғулот ўтказишни давом эттирмоқдалар.

Аҳмад Ўроқбоев, Жумабой Абдуназаров, Абдураҳмон Азимов, Василий Тайдулов, Нарзиқул Шукуров каби коммунист механизаторлар ўз агрегатларини биринчи бўлиб ремонтдан чиқардилар, агрегатларнинг экипажлари аъзолари билан назарий ва амалий машғулотлар ўтказишни ҳаммадан илгари тамомладилар. Сўнг эса пахта териш машиналарини ҳозирданоқ ремонт қилиш ташаббусини бошлаб бердилар. Буларнинг ташаббусига қўшилган совхоз механизаторлари пахта териш техникасини ҳар йилгидек терим олдидан эмас, балки баҳорданоқ ремонт қилиб, тахт қилиб қўйишга сўз бердилар.

Ер етилиши биланоқ ҳамма бўлим ва далаларда чигит экиш оммавий равишда бошлаб юборилади. Партия ташкилоти чигитни агротехника қоидалари асосида қисқа муддатларда экиб тамомлаш ва текис ундириб олиш юзасидан барча зарур чораларни кўради.

Т. ХЎЖАЕВ,
Янгиер шаҳридаги 1-«Боёвут» совхози партия комитетининг секретари.

Спортда оммавийлик ва юксак маҳорат учун!

СПОРТ МАСТЕРЛАРИ

Суратларда: (юқоридан пастга) Рауф САИДОВ — «Динамо» жамиятининг аъзоси, классик кураш бўйича енгил вазнда ЎзССР ва Ўрта Осиё чемпиони, Темур ҒУЛОМОВ— «Динамо» жамиятининг аъзоси, бокс бўйича ЎзССР ва Ўрта Осиё чемпиони, Ринат САИДОВ — Тошкент физкультура институти III курс студенти, велосипедчи.

Физкультура коллективларига раҳбарликни янада яхшилаймиз

Бугун областимизнинг шаҳар ва қишлоқларида ёзги спорт мавсуми бошланади.

Ўтган мавсумда областимиз спортчилари жиддий муваффақиятларни қўлга киритдилар. Биринчи ва иккинчи даражали ГТО, БГТО значкистлари, II ва III разрядли спортчилар тайёрлаш плани анча ошириб бажарилди, 1093 физкультурачи жамоатчи инструктор, 1000 га яқин спортчи судья бўлиб етишди.

Областимизда физкультурачилар сафини кенгайтириш ва маҳоратни ошириш ишига астойдил киришган коллективлар кўп. Янгийўл шаҳрининг спортчи комсомоллари ўз кучлари ва маблағлари билан стадион қуриб олишга аҳд қилдилар. Оҳангарондаги 9-шахтанинг қуйи физкультура коллективи эса ГТО значкистлари, разрядли спортчилар ва жамоатчи-физкультурачи кадрлар тайёрлаш юзасидан оширилган мажбурият олдилар. Чирчиқ кимёгарлари ва Олмалиқ кончилари ҳам яхши тадбирларни амалга оширмоқдалар.

Юқорида айтилган ютуқларга маҳлиё бўлиб, ҳали ишимизда мавжуд бўлган нуқсонларни кўрмаслик хато бўлур эди. Аввало шуни айтиш керакки, бизда ҳамма ерда ҳам спортнинг оммавий тус олиши учун етарли жон куйдирилмайди. Айниқса областимизнинг қишлоқларида аҳвол ёмон. Пискент, Чиноз, Бўка ва Гулистон районларидаги физкультура коллективларининг кўпчилигида спорт ишлари ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Бу районларда маҳоратли спортчилар кам, мўлжалланган мусобақалар ўз вақтида ўтказилмайди. Ана шу жиддий камчиликлар туфайли ўтган йили биринчи разрядли спортчилар тайёрлаш плани 50 процент бажарилди, СССР халқлари II спартакиадасига маҳоратли спортчилардан кўпроқ юборолмадик.

Бу йилги мавсумда областимиз физкультурачилари олдига янада катта вазифалар қўйилмоқда. ГТО ва БГТО значкистлари, разрядли спортчилар ва жамоатчи инструкторларни ўтган йилги планга нисбатан деярли икки баравар кўп тайёрлашимиз керак.

Бу вазифани муваффақиятли адо этиш учун областимиз физкультурачилари сафини ғайратли, спортга қизиққан йигит-қизларнинг янги-янги отрядлари билан тўлдириш ва юксак маҳорат учун тинмай курашиш зарур. Спорт жамиятлари ва ташкилотлари Союзининг Тошкент область Совети область комсомол комитети билан биргаликда «Иркутскалюминстрой» ёшлари ташаббуси— «1+2»ни областимизда кенг ёйиш ва ривожлантириш тўғрисида қарор қабул қилди. Ана шу ташаббус асосида саноат корхоналари ва қишлоқ хўжалигида ишлайдиган ҳар бир спортчи ўзининг икки тенгқурини спортга тортиши керак.

1960 йилда областимизда физкультурачилар сони 200 минг кишига етиши керак. Агар шу рақам маҳоратли ва ғайратли йигит-қизларимиз ҳисобига бажарилса, областимиз спорти республикада биринчи ўринга чиқиб олади. Бунинг учун физкультура ташкилотлари омма ўртасида спорт пропагандаси ва қуйи физкультура ташкилотлари билан ишлашни яхшилашлари керак.

Бу «Пахтакор» ва «Меҳнат» кўнгилли спорт жамиятлари область Советлари зиммасига ҳам масъулиятли вазифалар юклайди.

Ҳозир спорт ташкилотлари ва физкультура коллективларининг энг муҳим вазифаси область шаҳарлари ва районлари енгил атлетикачиларининг 21 апрелда Тошкентда ўтказиладиган матч учрашувига жуда пухта тайёргарлик кўришдир.

Янги мавсумда янги муваффақиятларга эришиш учун биз физкультура коллективларига раҳбарликни янада яхшилаймиз.

У. БЕКТЕМИРОВ,
Спорт жамиятлари ва ташкилотлари Союзи область Советининг раиси.

МАҲОРАТЛИ СПОРТЧИЛАРИМИЗ

Суратларда: (юқоридан пастга) Насиба ХЎЖАЕВА — Тошкент Медицина институти даволаш факультетининг III курс студенти, биринчи разрядли гимнастикачи, Раиса САЛИМОВА — «Меҳнат» жамиятининг биринчи разрядли баскетболчиси.

КОЛХОЗ спортчилари

Ўтган йили колхозимиз физкультурачилари район спартакиадасида биринчи область спартакиадасида иккинчи ўринни эгаллади. Бундай муваффақиятлар қишлоқ хўжалик артели аъзолари орасида спортнинг оммавий тус олгани натижасидир. Бизда 450 физкультурачи бўлиб, улардан 250 киши «Пахтакор» жамияти аъзоси. Ўтган бир йилнинг ўзида 15 II разрядли, 13 III разрядли спортчи ва 7 жамоатчи судья тайёрланди.

Яқинда колхоз правлениеси бизга 25 минг сўмлик спорт формаси ва инвентарлари сотиб олиб берди.

1960 йил ёзги спорт мавсумида физкультура ҳаракатини янада жонлантириб юборамиз, деярлик ҳар бир колхозчи йигит ва қиз спортнинг бирор тури билан шуғулланадиган бўлади.

Ким НИКОЛАЙ,
Юқори Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхоз физкультура коллективининг раиси.

Олимпиадага кандидатларимиз

1960 йилнинг август ойи охирларида Италиянинг пойтахти Римда 17-олимпия ўйинлари машъали ёқилади. Совет Иттифоқи бу сафар учинчи марта олимпия мусобақаларида қатнашади.

Умумжаҳон миқёсида ўтказиладиган бундай мусобақаларга бизнинг республикамиздан ҳам моҳир спортчилар иштирок этади. Ҳозир Ўзбекистоннинг 4 спортчиси СССР олимпия командасига кандидат. Булардан бири — Валентина Баллод 16-олимпиадада ҳам қатнашган эди. Ҳозирги вақтда бу қиз ўз маҳоратини ошираётир. У 173 сантиметр баландликка сакрайди. Иккинчи кандидат И. Хмельков — самарқандлик. У 400 метр масофага югуришда иттифоқимиз бўйича яхши кўрсаткичга эришган. Апрель ва май ойлари давомида Баллод ва Хмельков Грузияда СССР енгил атлетикачилар терма командаси составида тренировка қиладилар. Шу вақт ичида олимпия командасининг ҳар бир кандидати учув қатор мусобақаларда қатнашиш лозим бўлади. Ниҳоят, июнь ойида СССР шахсий биринчилиги учун бўладиган мусобақалар натижасига қараб олимпия командаси состави тузилади.

Тошкентлик Юрий Расческинни оғир атлетика бўйича СССР олимпия командасига киритиш мўлжалланяпти. Бу ёш спортчи СССР халқлари спартакиадасида уч машқда 425 килограмм кўтариб, жуда забардаст штангачи эканлигини кўрсатди.

«Пахтакор» жамиятининг аъзоси А. Скворцов энг ёш олимпия кандидатларимиздан. У велосипед спорти бўйича СССР спорт мастери номини олган.

Бўлажак халқаро олимпия ўйинларида республикамиз спортчиларининг қатнашиши бу йилги спорт мавсумида муҳим воқеа бўлади.

И. СААКЪЯНЦ,
СССР олимпия комитетининг аъзоси.

МАШҲУР ТРЕНЕР

СССРда хизмат кўрсатган тренер Николай Иванович Лакизанинг номини спортдан хабари бўлган ҳар бир киши ҳурмат билан тилга олади. У акробатика бўйича уч марта СССР чемпиони Муҳамадали Тожиев ва Дмитрий Костинларнинг, спорт мастерлари Раҳим Ғаниев ва Александр Цоневларнинг, қанча-қанча разрядчилар ва жамоатчи-инструкторларнинг тренеридир.

Николай Иванович Тошкент чет тиллар педагогика институти ташкил қилингандан буён шу ерда енгил атлетика ва штангадан дарс беради.

Ўртоқ Лакиза Округ офицерлар уйи қошидаги енгил атлетика секциясида ҳам тренерлик қилмоқда. Шуниси қувончлики бу ерда у анчагина ўзбек қизларидан моҳир акробатлар тайёрламоқда. Умидли акробатлардан Зоитова, Муродхўжаева, Зуфарова, Муҳамедова каби қизлар Лакиза раҳбарлигида қисқа вақт ичида биринчи разрядли спортчи бўлиб етишдилар.

— Бу йилги мавсумда штанга бўйича саккиз 3-разрядли, беш 2-разрядли ва бир 1-разрядли спортчи тайёрламоқчиман,— дейди у.— Енгил атлетика бўйича ҳам 10 га яқин биринчи разрядлилар етиштиришга аҳд қилганман. Г. Левин, Ю. Терентев, Т. Колумбетларни эса СССР спорт мастери қилиб тайёрлаш ниятим бор.

Қ. ҚУРБОНБОЕВ.

Қизғин мусобақалар арафасида

Шу кунларда «Пахтакор» футбол командасининг ҳамма ўйинчиларидан тортиб, ўн минглаб ишқибозларигача қаттиқ ҳаяжон, катта севинч туйғулари билан яшамоқдалар.

Тошкент футбол ишқибозларининг севимли командаси бўлажак масъулиятли мусобақаларга қандай тайёрланди? «Пахтакор» қандай составда ўйнайди? Команданинг бош тренери Александр Андреевич Келлерга ана шу саволлар билан мурожаат қилдик.

— Очиғини айтсак, — сўз бошлади тренер, — тайёргарлигимиздан ҳали кўнгилимиз тўлмай турибди. Команда аъзолари жисмоний жиҳатдан тайёргарликни яхшиладилар, ўз маҳоратларини ошириш устида кўп меҳнат қилдилар. Лекин команда ўйинчилари юқори техникани эгаллашлари учун ҳали кўп машқ қилиши керак. Аммо шуниси қувончлики, команда аъзолари ўртасидаги дўстлик ва интизом анча яхшиланди.

Бир қанча контроль ўйинлар, узоқ кузатишлардан сўнг команда составига қуйидагилар киритилди: дарвозабонлар Б. Климов, Ю. Пшеничников, ҳимоячилар А. Азизхўжаев, Ю. Юсупов, В. Суюнов, В. Виткалов, ярим ҳимоячилар И. Тазетдинов, С. Семёнов, В. Тажиров, ҳужумчилар Ю. Беляков, Н. Тимохин, Г. Красницкий, О. Моторин, Л. Феофанов ва В. Бирюков.

Кўриниб турибдики, состав асосан шу ерлик футболчилардан — собиқ «Пахтакор» ва «Меҳнат резервлари» командаларидан олиб тузилган. Феофанов ва Бирюковларгина янги, тошкентликларга ҳали нотаниш ўйинчилар. Феофанов ҳам, Бирюков ҳам Киров шаҳар «Динамо» командасида уч йил бирга ўйнашган. Ҳар икки ўйинчи ҳам 22 ёшда. Тажриба ва малакаси етарли. Лекин бирининг ўйини, иккинчисиникига ўхшамайди. Феофанов анча «муғомбир» — кутилмаганда рақибидан тўпни олиб қўяди, тез-тез маневр қилиб, ҳеч ким йўқ жойда пайдо бўлади ва рақиб томон дарвозасига хавф солади. Бирюков эса кўпроқ комбинацион ўйинга мойил. У муттасил тўпни шеригига ошириб ўйнайди.

Умуман олганда команданинг ҳужум линияси ёмон эмас. Лекин ҳимоя ҳозирча кучли ўйинчилар билан тўла мустаҳкамланмаган. Бу ҳол «Қайрат» командаси билан бўлган учрашувда ўз таъсирини кўрсатди. Марказий ҳимоячи масаласи яқин кунларда ҳал қилинади, албатта. Шуни ҳам айтиш керакки, команданинг яқин перспективаси жуда яхши. «Пахтакор» нинг дублёр командасида Шарипов, Шеффер, Қориёқубов, Абдураимов каби талантли футболчилар етишяпти.

Ёзги спорт мавсуми очилиши кунида — чемпионат бошланиши арафасида футболчиларимизга катта муваффақиятлар тилаймиз.

С. МУСАЕВ.

«А» классида ўйновчи «Пахтакор» мастерлар командасининг аъзолари.

М. Нуриддинов фотолари.

КЎЧАТ—ЮРТИМИЗ КЎРКИ

(Газетхонлар хатларига обзор)

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг қарори билан республикамизда 1960 йил 25 мартгача кўчат экиш ойлиги ўтказилди. Ойлик давомида республикамизнинг барча шаҳар ва қишлоқларидаги каби областимиз меҳнаткашлари ҳам кўкаламзорлаштириш ишларида актив иштирок этдилар. Янги ўзлаштирилган ерларда боғ-роғлар вужудга келтириш, колхоз ва совхозларда мевазорлар яратиш, шаҳарлардаги кўча ва ҳовлиларни соя-салқин қилиш учун минглаб туп мевали ва хушманзарали дарахт кўчатлари ўтқазилди. Кўчат ўтқазиш ойлигининг бориши, «яшил бойлик» дўстларининг намунали ишлари ҳақида редакциямизга газетхонлардан кўплаб хат ва хабарлар келиб турибди.

— «Ховос» дон совхозининг 2-бўлимида, — деб ёзади, янгиерлик газетхон **Т. Аюбқулов**, — кўкламги кўчат экиш жуда уюшқоқлик билан ўтказилди. Бўлимнинг Х. Маманазаров бошлиқ бригадаси аъзоларининг ўзи 4 минг туп тут кўчати экдилар.

Оржоникидзе район Сталин номли қишлоқ советида яшовчи Қорақиз Юсупова ўз қишлоғини хушманзара ва соя-салқин қилиш учун катта ҳисса қўшиб келмоқда. Бу аёл қишлоқ территориясидаги 25 гектар олмазор, 15 гектар узумзор ташкил қилишда ташаббус кўрсатди, кўчат ўтқазишда ишчиларга раҳбарлик қилди. Бу ташкилотчи ва ишчан аёл ҳақида газетхон **С. Йўлдошбоев** ёзиб юборган.

Фарҳод ГЭС ишчилари энергетиклар шаҳарчасини ям-яшил қилиш учун баҳорнинг ҳарбир кунидан унумли фойдаланмоқдалар. Бу ҳақда хабар ёзган **Б. Тайкенов** ишчилар кучи билан уч минг тупдан ортиқ акация, терак, дуб ва қайрағоч ўтқазилганини айтади. Шунингдек, Бекобод районидаги «Победа», Ўрта Чирчиқ районидаги Ленин номли колхозлардаги кўкаламзорлаштириш ишлари ҳақида **Э. Аъзамов** ва **С. Шокаримов** ўртоқлар хабар қилади.

Кўчат ўтқазиш ойлигида пионер ва ўқувчилар ҳам актив қатнашдилар. Оққўрғон районидаги Жданов номли 3-ўрта мактаб ўқувчилари мактаб боғини кўкаламзорлаштириш учун шанбаликлар ташкил қилдилар. «Бир шанбаликнинг ўзида 2500 туп кўчат ўтқазилди», деб ёзади газетхон **Т. Мирзааҳмедов**. «Яшил бойлик» дўстларининг намунали ишлари ҳақида мирзачўллик **Э. Рўзибоев**, Калинин районидан **М. Ортиқов**, **И. Умаров** ўртоқлар ҳам ёзиб юборганлар.

Юрагимизга яқин шеърлар

Шеър, шеърият ҳамиша ўз ихлосмандларига эга. Шу сабабли яқинда Ҳамид Олимжон номидаги республика адабиётчилар уйида поэзия кенгаши олдидан уюштирилган кечага жуда кўп поэзия ҳаваскорлари тўпланди.

Биринчи бўлиб сўз олган шоир М. Шайхзода ўзининг «Ленин қалами» ва тўрт баҳодир солдатга бағишланган шеърларини ўқиб берди. Бошқа атоқли шоирлар ҳам бирин-кетин минбарга кўтарилиб, ўзларининг янги шеърларини ўқиб бердилар. Шоир Миртемирнинг она ҳақидаги, Некрасовга бағишланган шеърлари, Ҳ. Ғуломнинг «Қитъалар уйғоқ» циклидаги янги балладаси, шоир М. Бобоевнинг «Садоқат ҳақида шеърлар» циклидаги янги шеъри, шоир Шукруллонинг ажални ҳайдаган медиклар ҳақидаги шеърлари кеча қатнашчиларида чуқур таассурот қолдирди.

Шеърхонлиқ кечасида шоирлардан Қ. Муҳаммадий, Мирмуҳсин, Шуҳрат, Туроб Тўла, Рамз Бобожон, Султон Акбарий, Ёнғин Мирза, Ўткур Рашид ва ёш шоирлар ҳам янги шеърларини ўқиб бердилар.

Ўзбекистон ёзувчилар союзининг поэзия секцияси уюштирган шеърхонлик кечаси ҳаммада яхши таассурот қолдирди.

М. ХУДОЙҚУЛОВ.

Болгария ва Руминияга саёҳат

Яқинда Тошкент, Самарқанд, Бухоро меҳнаткашларидан иборат бир группа ўзбекистонликлар Болгария ва Руминия бўйлаб саёҳатга жўнаб кетдилар. Улар София, Плавдив, Плевень шаҳарларида бўладилар. В. И. Ленин музейини, Г. Димитров мавзолейини зиёрат қиладилар, саноат, қишлоқ хўжалиги корхоналарига борадилар, болгар халқининг фан ва маданият соҳасида эришган ютуқлари билан танишадилар. Сафар Руминия Халқ Республикасининг пойтахти Бухарестнинг диққатга сазовор жойларини бориб кўриш билан якунланади.

Жўнаб кетган совет туристлари орасида Тошкент паровоз депосининг машинисти А. Накиев, Тошкент тўқимачилик комбинати болалар боғчасининг мудири В. Усачева ва бошқалар бор.

Саёҳат 12 кун давом этади. Апрель ойида бизнинг туристларимиз Осиё, Африка ва Европа мамлакатлари бўйлаб денгиз саёҳатига чиқадилар. Бу сафар иштирокчилари «Михаил Калинин» теплоходида икки океан, уч денгиз оша саёҳат қиладилар. Улар Владивостокдан чиқиб Иокагама, Токио, Шанхай, Жакарта, Коломбо, Бомбай, Жибути, Суэц, Қоҳира, Александрия, Пирей, Афина, Истамбул шаҳарларида бўлиб, Одессага қайтиб келадилар.

Т. ЗУФАРОВ,
Узсовпроф инструктори.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

„РАИС ВА ҚАЛЛОБ гумашталар"

Газетамизнинг шу йил 14 февраль сонида юқоридаги сарлавҳа билан босилган фельетонда Калинин районидаги «Қизил шарқ» колхозида қишлоқ хўжалик артели Уставининг қўпол равишда бузилаётганлиги, колхоз маҳсулотларини сотишда колхоз раиси Раҳмонберди Каримовнинг ўз шахсий манфаатини кўзлаб иш қилаётганлиги очиб ташланган эди.

Редакцияга хабар қилинишича, фельетон текширилмасдан олдин «Қизил шарқ» колхози бошқа колхоз билан қўшилган вақтида колхоз раиси Р. Каримов ишдан четлаштирилган.

Фельетон область партия комитетининг комиссияси томонидан текширилганда унда келтирилган фактлар тўла тасдиқланди. Текшириш натижалари область партия комитетининг бюро мажлисида муҳокама қилинди. Қишлоқ хўжалик артели Уставини қўпол равишда бузгани, колхоз маҳсулотларини сотиш ҳамда чорва фермаси учун моллар сотиб олишда колхозчилар ҳақига хиёнат қилгани учун Раҳмонберди Каримов партия сафидан ўчирилди. «Қизил шарқ» колхозининг собиқ раиси Каримов ва бошқа шахсларнинг ана шундай жиноий ишлари тўғрисида колхоз аъзоси ўртоқ Абдуллаев томонидан берилган шикоятни текшириш юзасидан ўз вақтида чора кўрмагани учун Калинин район прокурори ўртоқ Зайнуддиновга учет карточкасига ёзиш шарти билан қаттиқ виговор эълон қилинди.

Калинин район партия комитетининг секретари Мажидов ва район ижроия комитетининг раиси Носиров ўртоқларга район колхозларининг республикадан ташқари жойларга маҳсулот олиб бориб сотиши устидан контролликни бўшаштириб юборганликлари ва область партия комитети бюросининг бу тўғридаги 1959 йил 14 январдаги қарорини бажармаганликлари кўрсатиб ўтилди.

Область партия комитетининг бюроси Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитети ва Калинин район партия комитети ҳамда район ижроия комитети зиммасига қишлоқ хўжалиги артели Уставига қатъий риоя қилиш ва колхоз маҳсулотларининг тўғри реализация қилинишини устидан контролликни кучайтириш вазифасини юклади.

Область прокурори ўртоқ Туполевга собиқ «Қизил шарқ» колхозида юз берган жиноий ишлар юзасидан тергов ўтказиб, айбдорларни масъулиятга тортиш вазифаси топширилди.

БОТВИННИК-ТАЛЬ МАТЧИ

1 апрелда кечқурун жаҳон биринчилиги учун гроссмейстерлар М. Ботвинник ва М. Таль ўртасидаги матчнинг кечиктирилган 8-партияси давом эттирилиши керак эди. Матч арбитри Талга жаҳон чемпионининг ёзиб қўйган кучли юришини билдирди. Бу юриш тезда ғалабага олиб келар эди. Ригалик гроссмейстер шундан сўнг ўйинни давом эттирмай ўзини енгилган деб ҳисоблади. Бу Талнинг матчдаги биринчи мағлубиятидир. Энди ҳисоб Таль фойдасига 5:3 бўлди. Кеча матчнинг навбатдаги 9-партияси ўйналди.

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

3 АПРЕЛДА

12.00. «Физкультура билан шуғулланинг».

12.15. Кино тарихидан. «Совет саргузашт воқеалар фильми» (рус тилида).

19.30. Бадиий фильм — «Насриддин Бухорода» (телетамошабинларнинг талабига мувофиқ).

21.00. Сўнгги ахборот.

21.20. Ҳужжатли фильмлар. «Н. С. Хрушчев Бирмада», «А. И. Микоян Куба республикасида» ва кино фильм «Сизнинг дам олиш кунингиз қачон?» ҳамда чет эл кинохроникаси.

22.10. «Пойтахтимиз меҳмонлари». Свердлов номидаги концерт залидан Буковина ашула ва рақс ансамблининг концерти олиб кўрсатилади.

4 АПРЕЛДА

19.30. Мактабгача тарбия ёшидаги болалар учун. Октябрь районидаги 12 ва 65-болалар боғчаларида тарбияланувчиларнинг чиқиши (ўзбек тилида).

19.50. Сўнгги ахборот.

20.10 Саноат ходимлари учун «Коммунистча ишлаш— ленинча ишлаш демакдир» деган эшиттириш (рус тилида).

20.25. Киножурнал.

20.35. Ҳ. Олимжон поэмаси асосида ўзбек тилида «Зайнаб ва Омон» телепостановкаси.

21.35 Бадиий фильм-«Юқори табақага кириш йўли».

ЎЗБЕКИСТОН ССР БИРИНЧИЛИГИ УЧУН

Кеча марказий «Пахтакор» стадионининг шахмат клубида шахмат бўйича 1960 йилги республика биринчилигининг финал мусобақалари бошланди. Финал ўйинларида Ўзбекистоннинг энг кучли шахматчиларидан Муҳиддинов, Грушевский, Бирбрагер, Мухин, Хасидовский, Тюрин, Надеждин, Шахзода, Каримов, Бударин, Набираҳўжаев, Лазарев, Гутников, Елистратов, Нееловлар қатнашмоқда. Мусобақалар 25 апрелгача давом этади.

У. ЭЛБЕКОВ,
мастерликка кандидат.

Редактор: **З. ЕСЕНБОЕВ.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 3/IV да кундуз **Риголетто**. СССР халқ артисти **Саодат Қобилова** қатнашади, кечқурун **Дон-Кихот**, Ўзбекистон ССР халқ артисти **Галия Измайлова** қатнашади. 5/IV да **Ўзбекистон санъат усталари концерти**. СССР халқ артистлари **Ҳалима Носирова**, **Мукаррама Турғунбоева**, Ўзбекистон ССР халқ артисти **Галия Измайлова**лар қатнашади.

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА— 3/IV да кундуз **Юрак ёнмоғи керак**, кечқурун **Ганг дарёсининг қизи**, 5/IV да **Фурқат**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 3/IV да **Ошиқ Ғариб**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Чангалзордаги ҳодиса»** аттракционининг **хайрлашув гастроллари**. Бугун **3 марта тамоша** кўрсатилади (кундуз соат 1, 4 ва кеч 8 да).

КИНО

Хўрланганлар — «ВАТАН» (1-серия кундуз соат 1 да), «МИР» (кеч 8 да), «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун), 2-серия — «ВАТАН», «МИР» (кундуз ва кечқурун), «ФЕСТИВАЛЬ» (1 ва 2-серия, кеч соат 8 дан).

Тонгни қаршилаб.. — «СПУТНИК» (1-залда кундуз ва кечқурун), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 1 ва кеч 5 да).

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА

3 апрелда

КОНЦЕРТ

Концертда: Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артистлар **Муҳаммаджон Мирзаев, Рушель Мордухоев**, солистлардан **Фахриддин Умаров, Жуманазар Бекжонов, Жамила Кутлиева, Тўхта Рисметова, Нина Гайерлар** қатнашади.

Ўзбек халқ чолғу асбоблари ансамбли жўр бўлади.

Концерт кеч соат 8 яримда бошланади.

ДОСААФНИНГ ОБЛАСТЬ АВТО МАКТАБИ

3-класс профессионал

ШОФЕРЛАР

ТАЙЁРЛАШ УЧУН

ЎҚУВЧИЛАР

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ҳамда шоферлар малакасини иккинчи ва биринчи классга оширади.

7-синф ҳажмида маълумотли, 17 ярим ёшга етган гражданлар қабул қилинади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Паркент кўчаси, Дизель проезд, 15-уй. Телефон — 31-107.

Бешёғоч кўча, 19-уйда турувчи Асия Мальярова (Валиева)нинг Кураш кўча, 47-уйда турувчи Ботир Ҳасанович Мальяровдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район, 6-участка халқ судида кўрилади.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140, Пропаганда бўлими — 34808, 136, Совет қурилиши бўлими — 136. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040, 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040,135. Саноат ва транспорт бўлими, маданият бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156 Маҳаллий ахборот бўлими — 29040, 50. Секретариат — 34808, 115. Эълонлар бўлими — 28142.

Р. 02621, «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. А-1566.